

Pētījums par Latvijas iedzīvotāju medijpratību un mediju satura lietošanas paradumiem

SABIEDRĪBAS APTAUJA UN
DZIĻĀS INTERVIJAS AR MEDIJU EKSPERTIEM

© “Latvijas Fakti”, 2022.g. jūlijs - augusts

SATURS

1. Metodoloģiskā informācija
2. Mediju izvēle un lietošana
3. Uzticēšanās medijiem
4. Attieksme pret NEPLP lēmumu bloķēt Krievijas Federācijas masu medijus Latvijas teritorijā
5. Priekšstati par to, cik lielā mērā mediji ietekmē personīgos uzskatus
6. Prasmes atpazīt uzticamu informāciju
7. Autoritātes, viedokļu līderi
8. Karš Ukrainā

1. Metodoloģiskā informācija

PĒTĪJUMA PASŪTĪTĀJS	Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome
PĒTĪJUMA VEICĒJS	Tirgus un sociālo pētījumu centrs "Latvijas Fakti"
MĒRĶA GRUPA	Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecuma grupā no 16 gadiem un vecāki, tajā skaitā mazākumtautību Latvijas iedzīvotāji un jaunieši vecumā no 16 līdz 30 gadiem
IZLASE	<p>Reprezentatīva sabiedrības izlase, kas veidota pēc daudzpakāpju nejaušās stratificētās atlases principa kombinēti ar kvotu elementiem.</p> <p>Aptaujā pēc stratificētās nejaušības principa tika iekļauti 1549 Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 16 gadiem.</p> <p>Stratifikācijas pazīmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) Ģeogrāfiskā (administratīvi teritoriālā);</i> <i>b) nacionālā.</i> <p>Ģeogrāfiskais pārklājums: visi Latvijas reģioni (132 izlases punkti).</p> <p>Izlase aprēķināta, balstoties uz jaunākajiem statistikas datiem par Latvijas Republikas iedzīvotājiem.</p>
APTAUJAS METODE	Aptauja tika veikta, izmantojot kombinētu datu ieguves metodi: 75% interviju iegūtas, izmantojot tiešās (personīgās) intervēšanas metodi respondentu dzīves vietās un 25%, izmantojot datorizētas telefonintervijas.
INTERVĒŠANAS LAIKS	19.07.2022. – 21.08.2022.

2. Mediju izvēle un lietošana

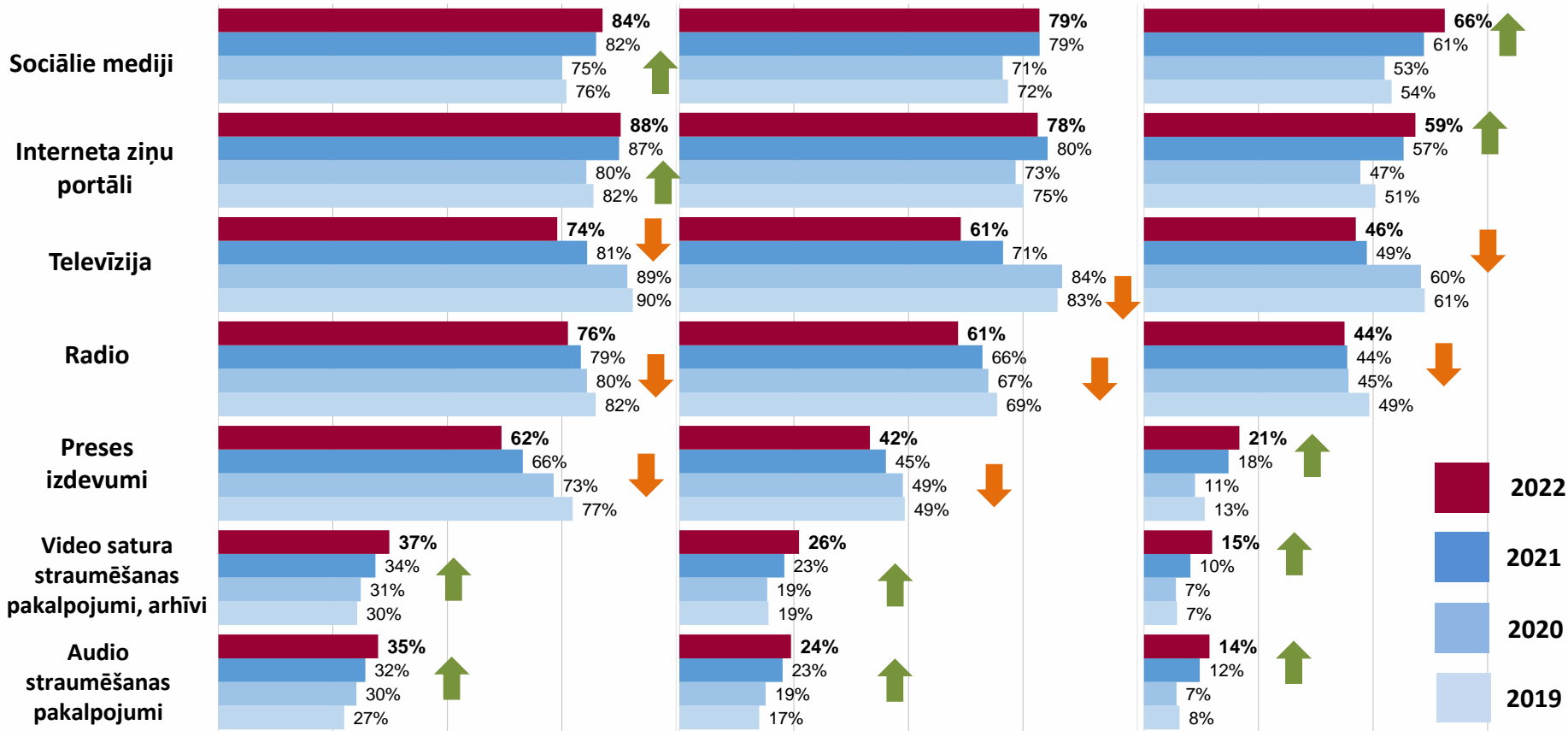
Informācijas resursu/ mediju veidu izvēle un lietošana

Izlase: visi aptaujas dalībnieki

Izmanto vispār

Izmanto vismaz reizi nedēļā

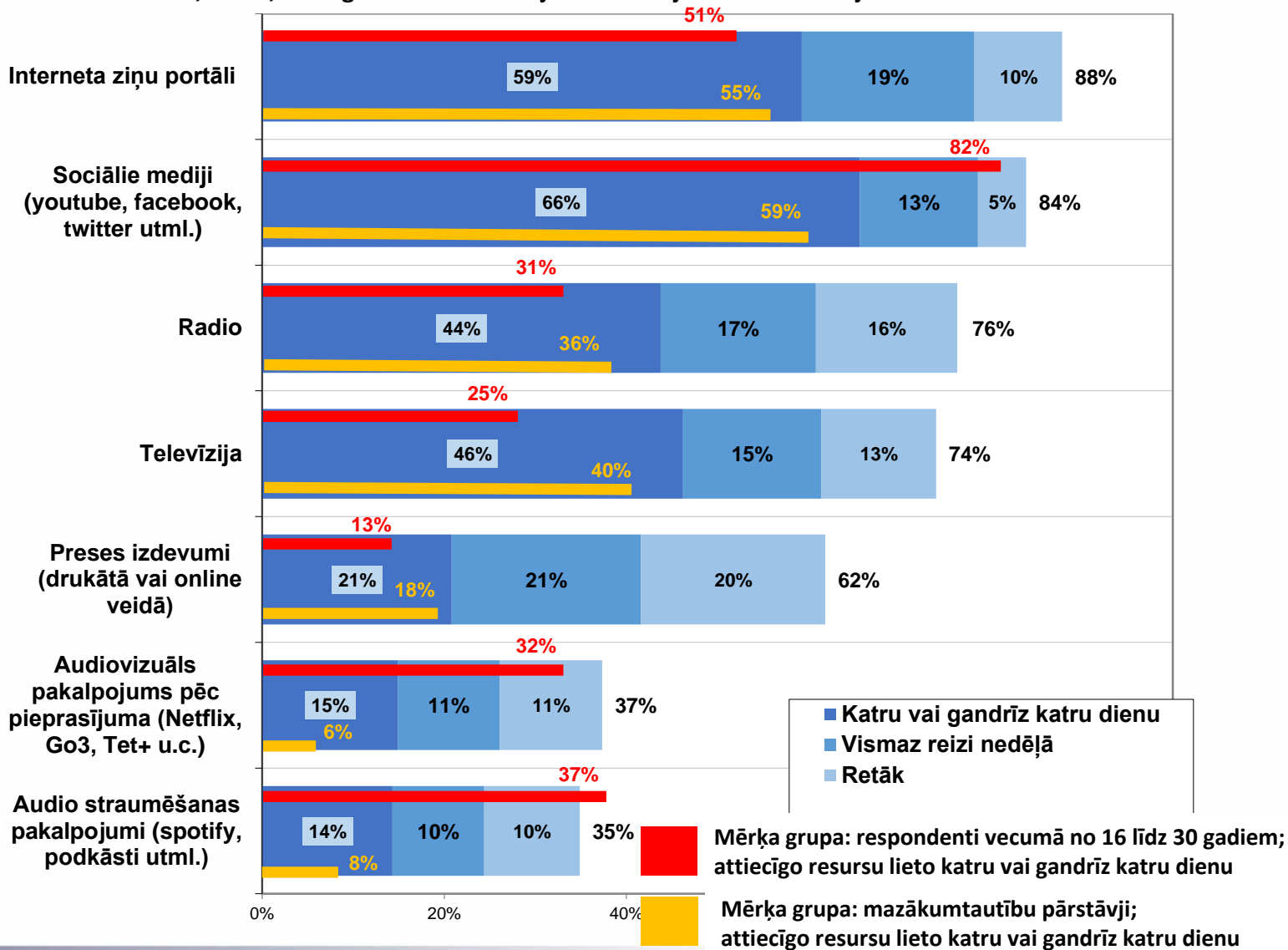
Izmanto katru vai gandrīz katru dienu

Informācijas resursu/ mediju veidu izvēle un lietošana

Izlase: visi aptaujas dalībnieki

Sakiet, lūdzu, cik regulāri Jūs izmantojat šos medijus vai informācijas resursus?

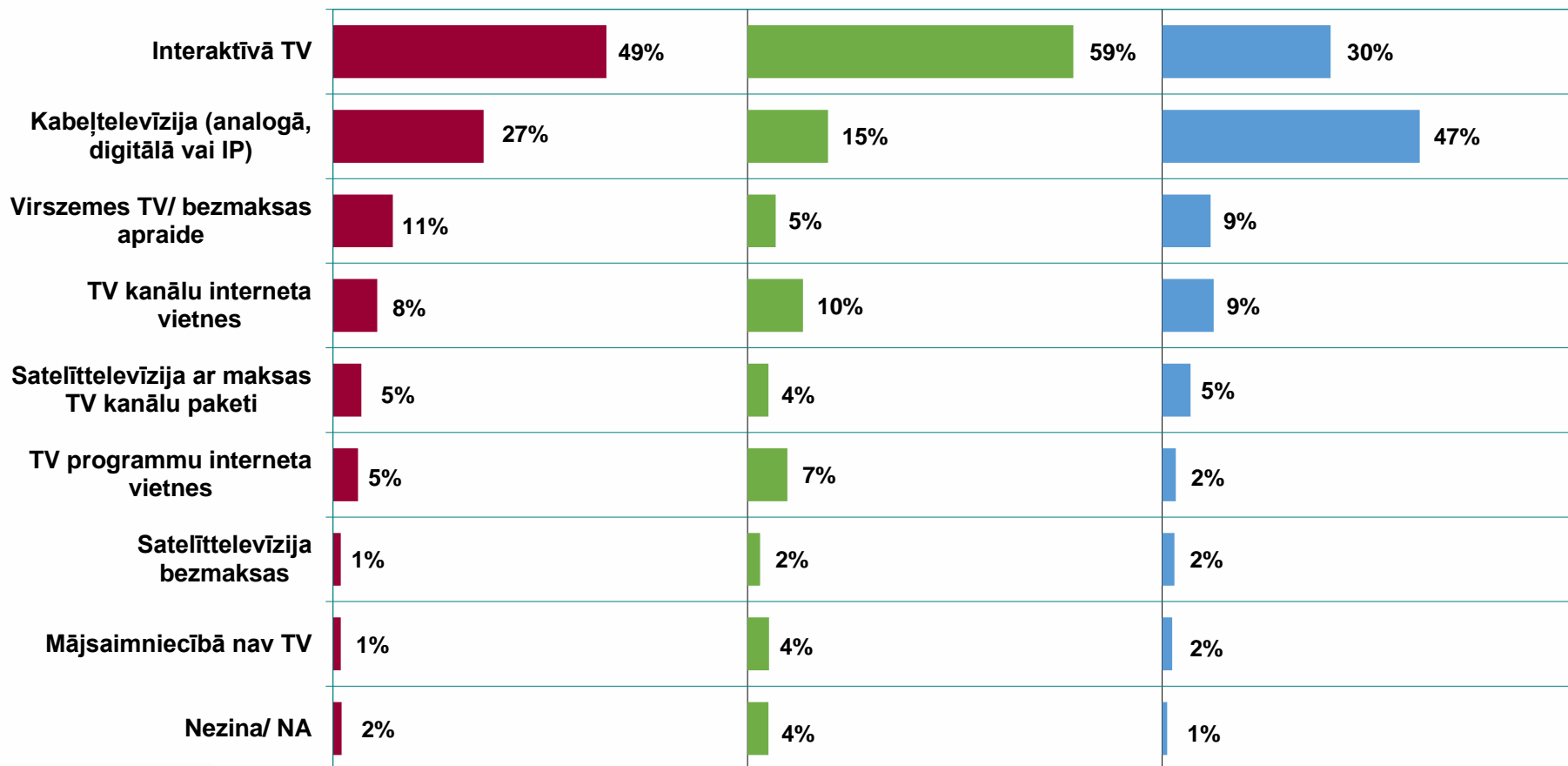

Televīzijas veidu izvēle

Izlase: visi aptaujas dalībnieki

Kādu televīziju Jūs lietojat savā mājāsaimniecībā?

■ Visi respondenti (n=1158) ■ Respondenti vecumā 16-30 gadi (n=180) ■ Mazākumtautību pārstāvji (n=327)

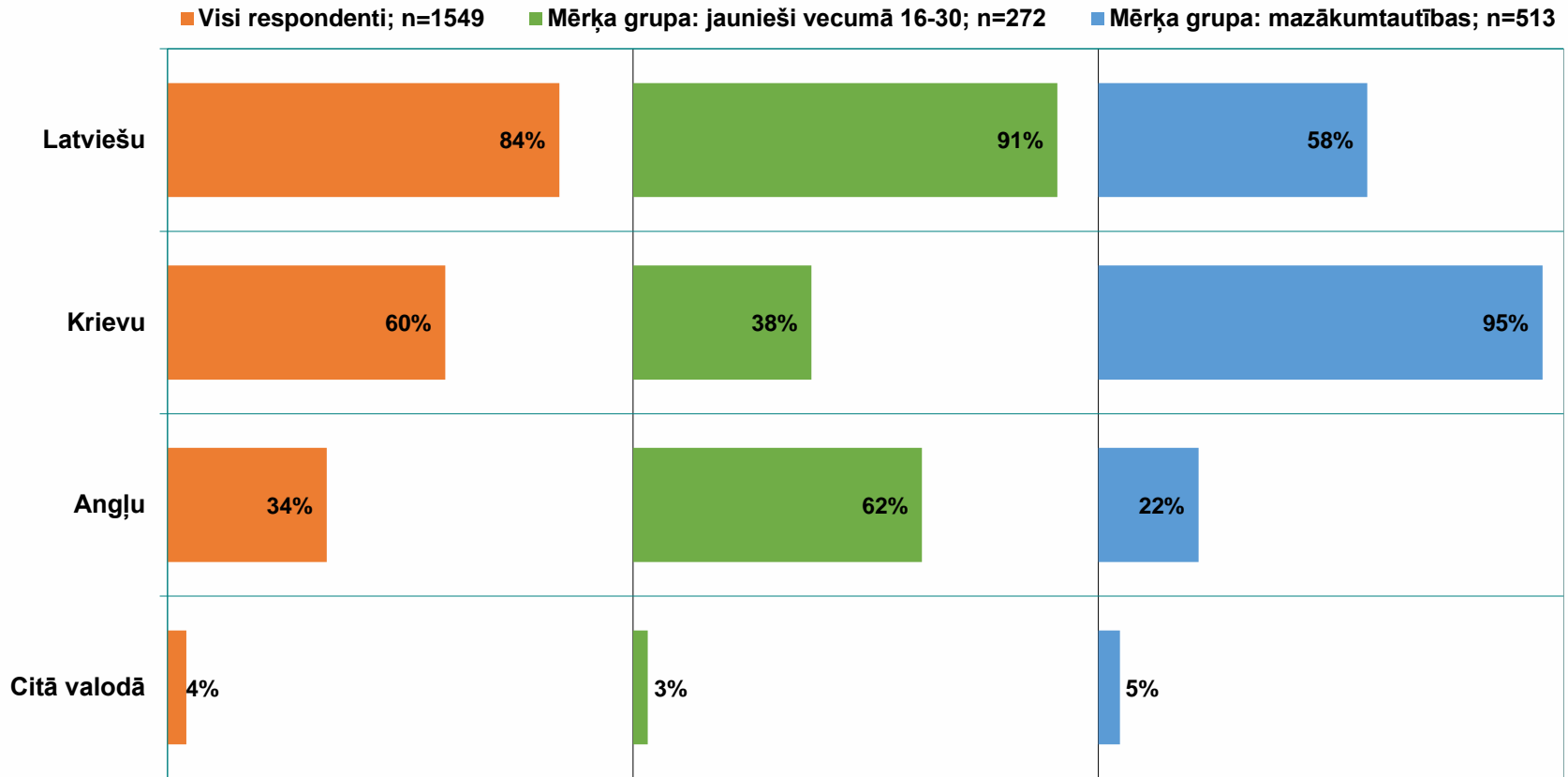

Maksas TV (interaktīvā, satelīt un kabeļtelevīzija) lietotāju vidū Latvijas sabiedrisko televīziju vispār skatās 94%, vismaz reizi nedēļā – 84% aptaujāto.

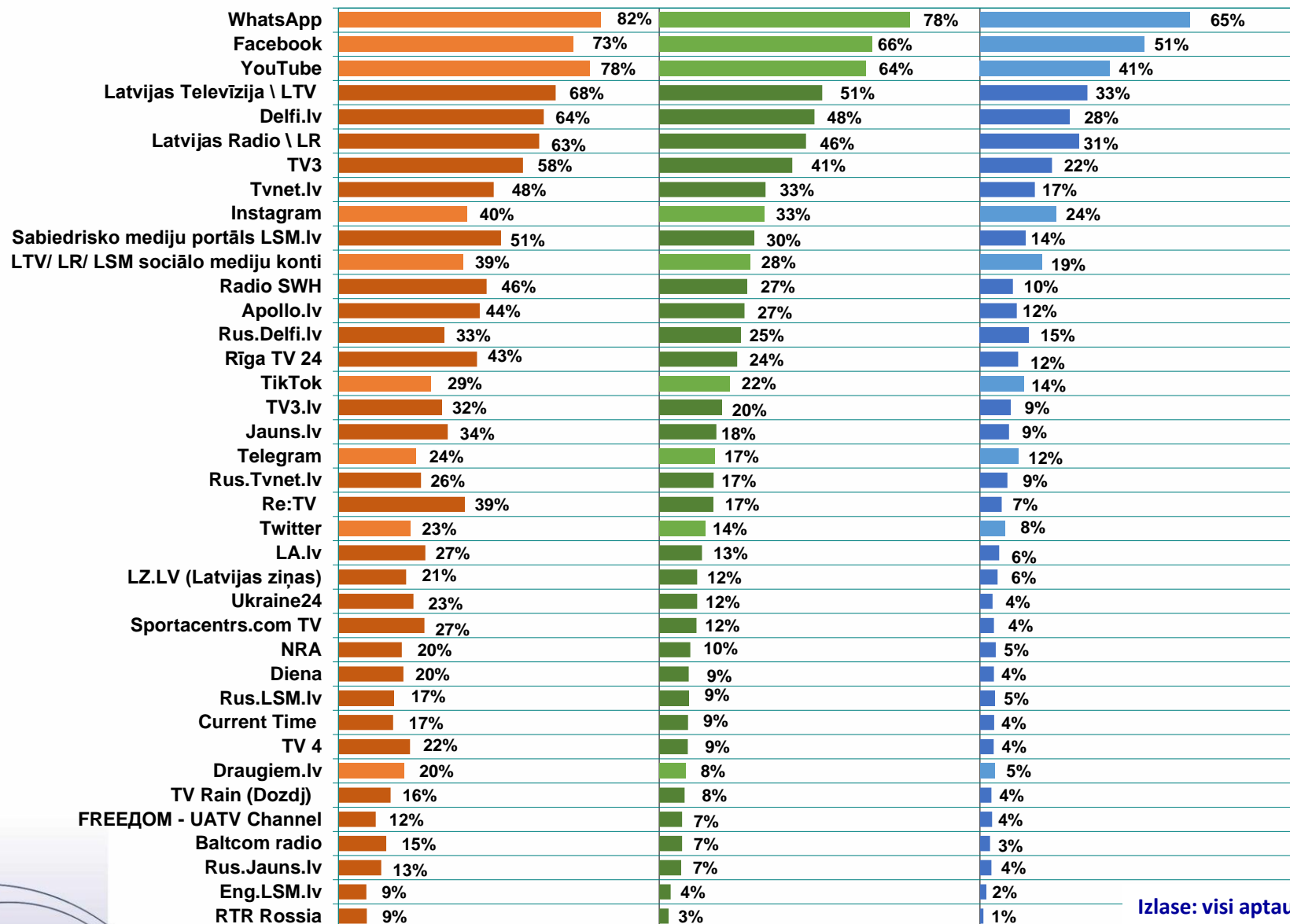
Mediju lietošanas valoda

Kādās valodās Jūs ikdienā lietojiet medijus un informācijas resursus?

Populārākie mediji, to izvēle un lietošana

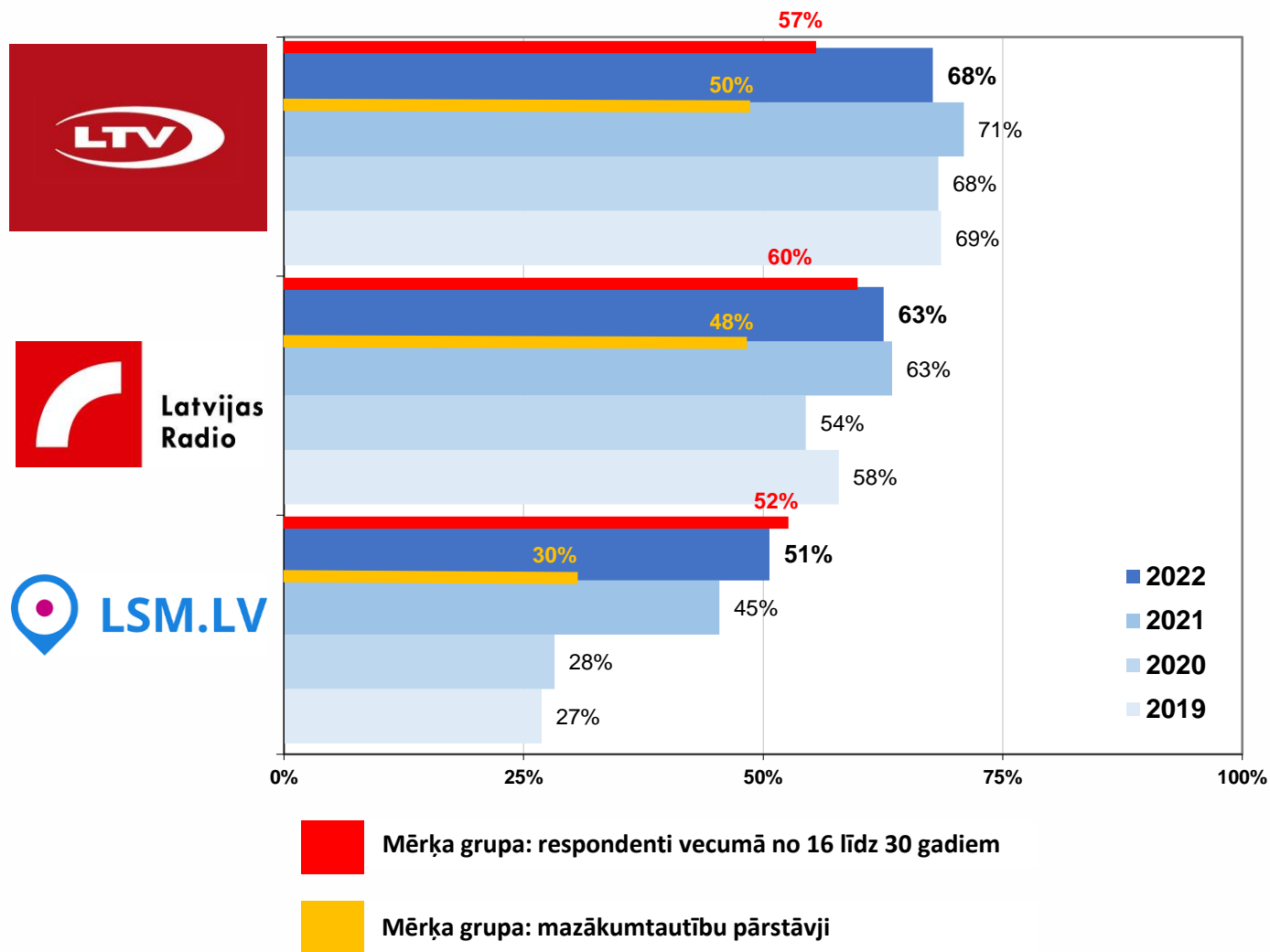
■ Izmanto vispār   ■ Izmanto vismaz reizi nedēļā   ■ Izmanto katru vai gandrīz katru dienu

Izlase: visi aptaujas dalībnieki

Latvijas sabiedrisko mediju lietošana

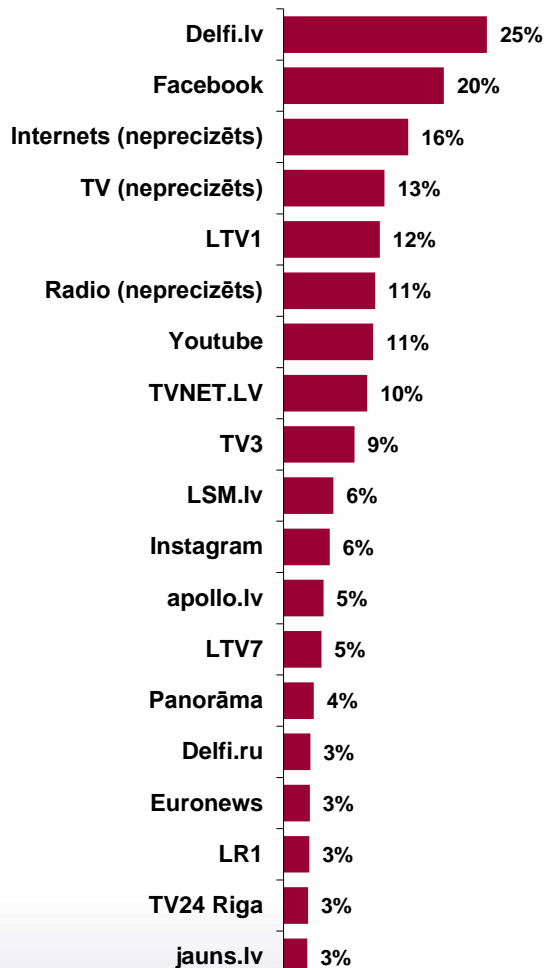
Izlase: visi aptaujas dalībnieki

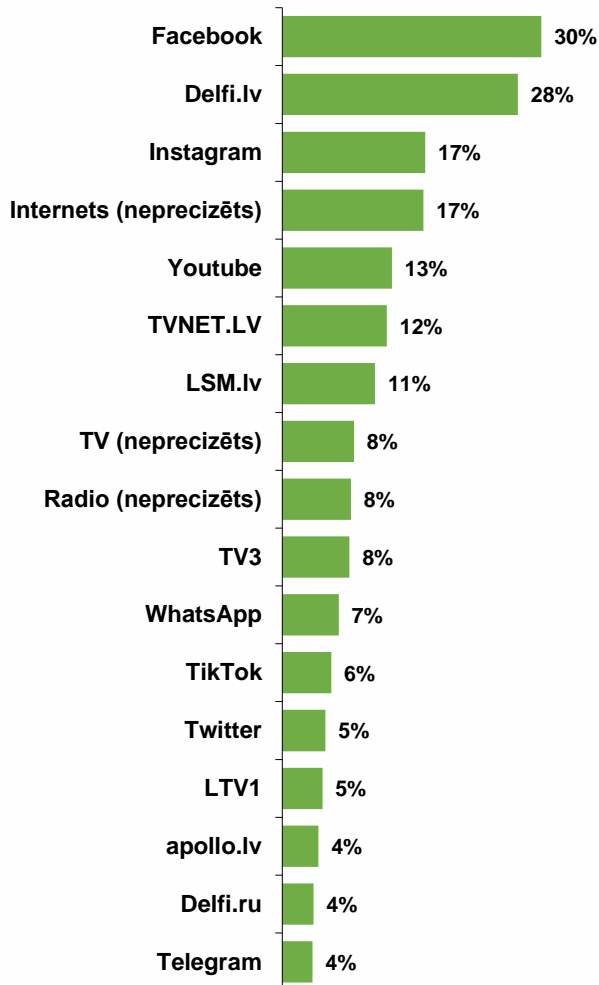
Populārākie mediji

Nosauciēt, lūdzu, Jūsu trīs ikdienā visbiežāk lietotos medijus vai informācijas resursus?

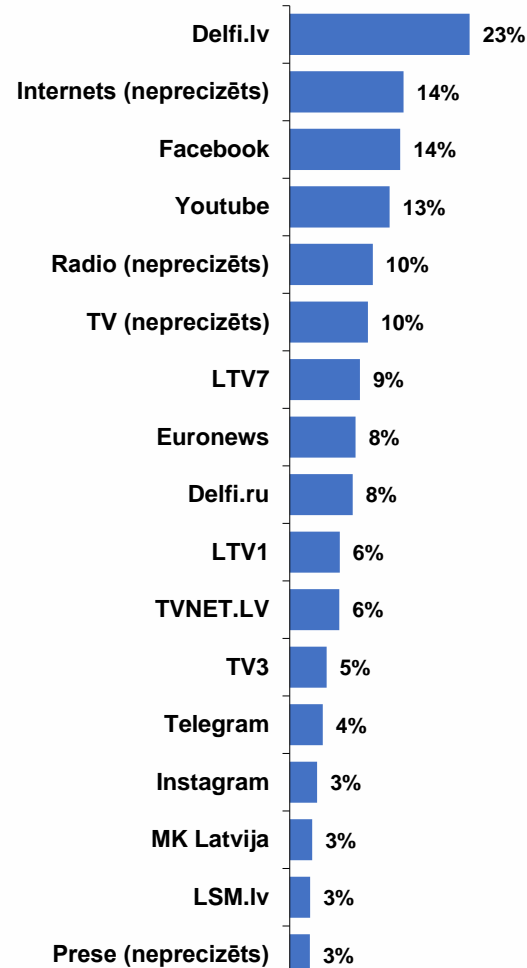
Visi aptaujas dalībnieki

MG1: respondenti vecumā no 16 līdz 30 gadiem

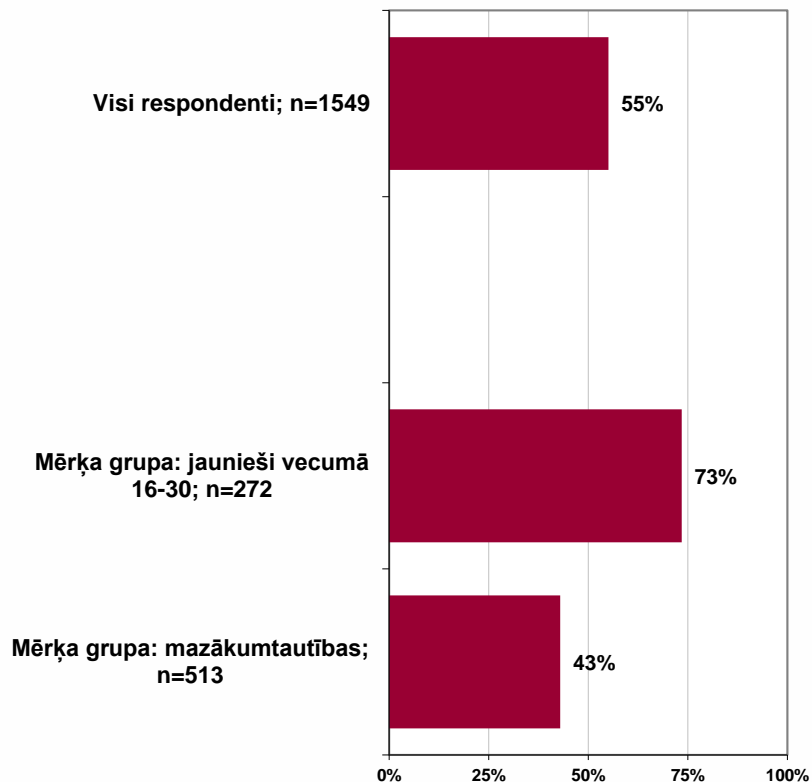
MG2: mazākumtautības

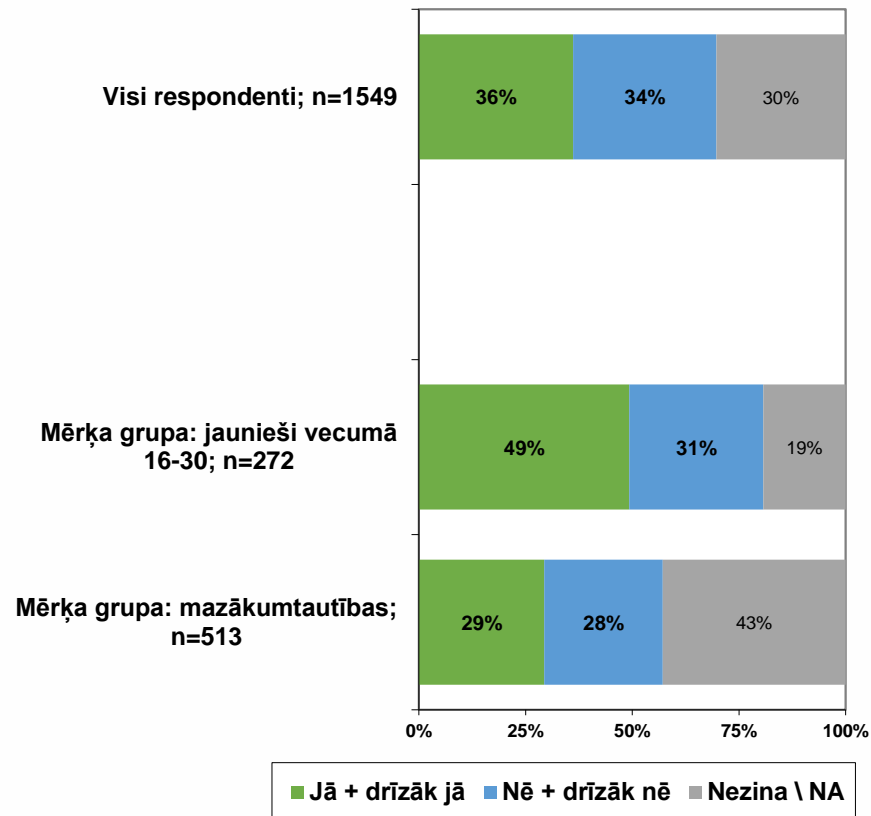
Sociālo mediju algoritmu atpazīstamība un vērtējums

Vai Jūs esat dzirdējis par sociālo mediju algoritmiem, kas, balstoties uz lietotāja uzvedības vēsturi, grupē un piedāvā to, kādas publikācijas redz lietotāji?

Ir dzirdējuši par sociālo mediju algoritmiem

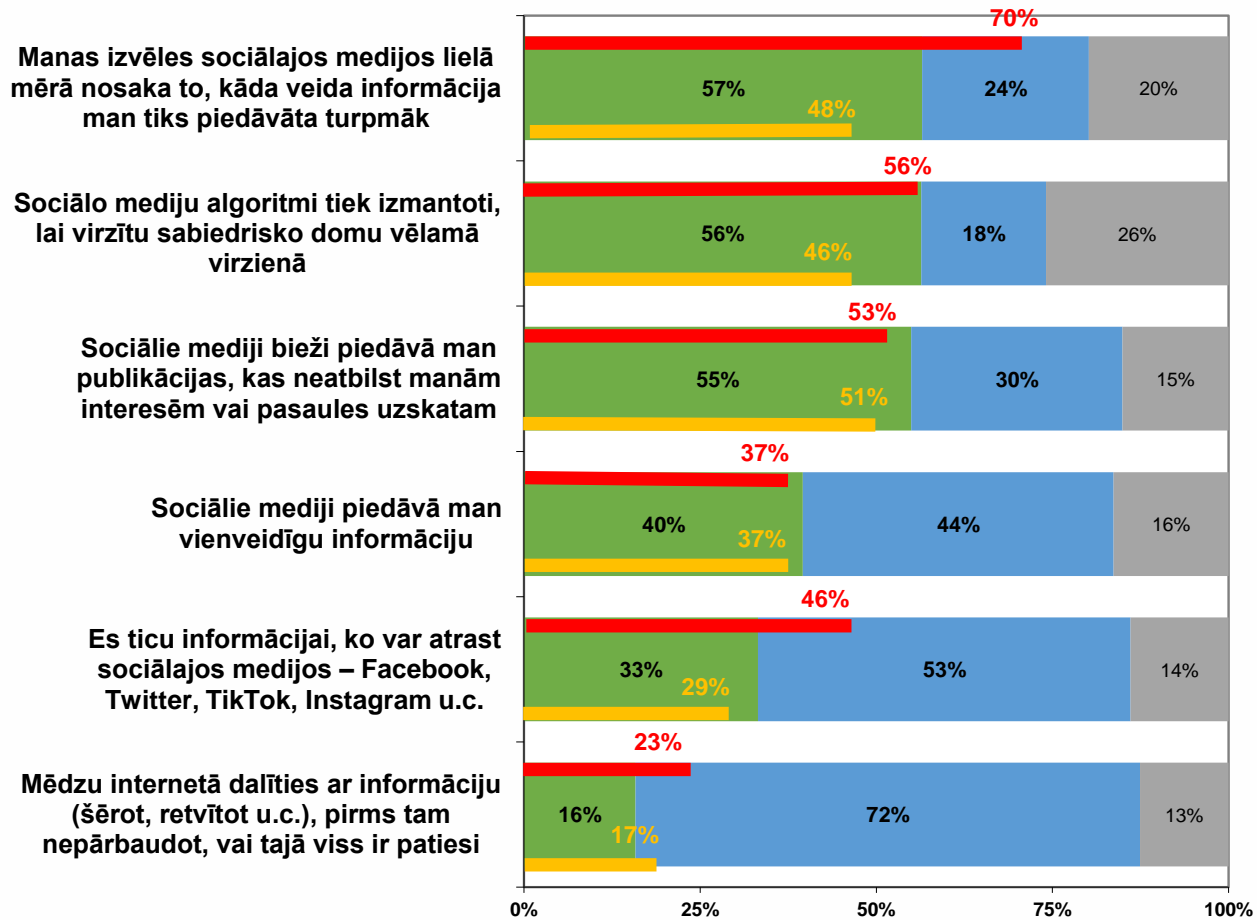
Vai Jūs personīgi šādas algoritmu sistēmas vērtējat kā noderīgas lietotājam?

Priekšstati par informācijas iegūvi sociālajos tīklos

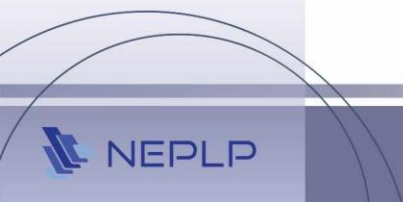
Izlase: visi aptaujas dalībnieki

Cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat izteikumiem ... ?

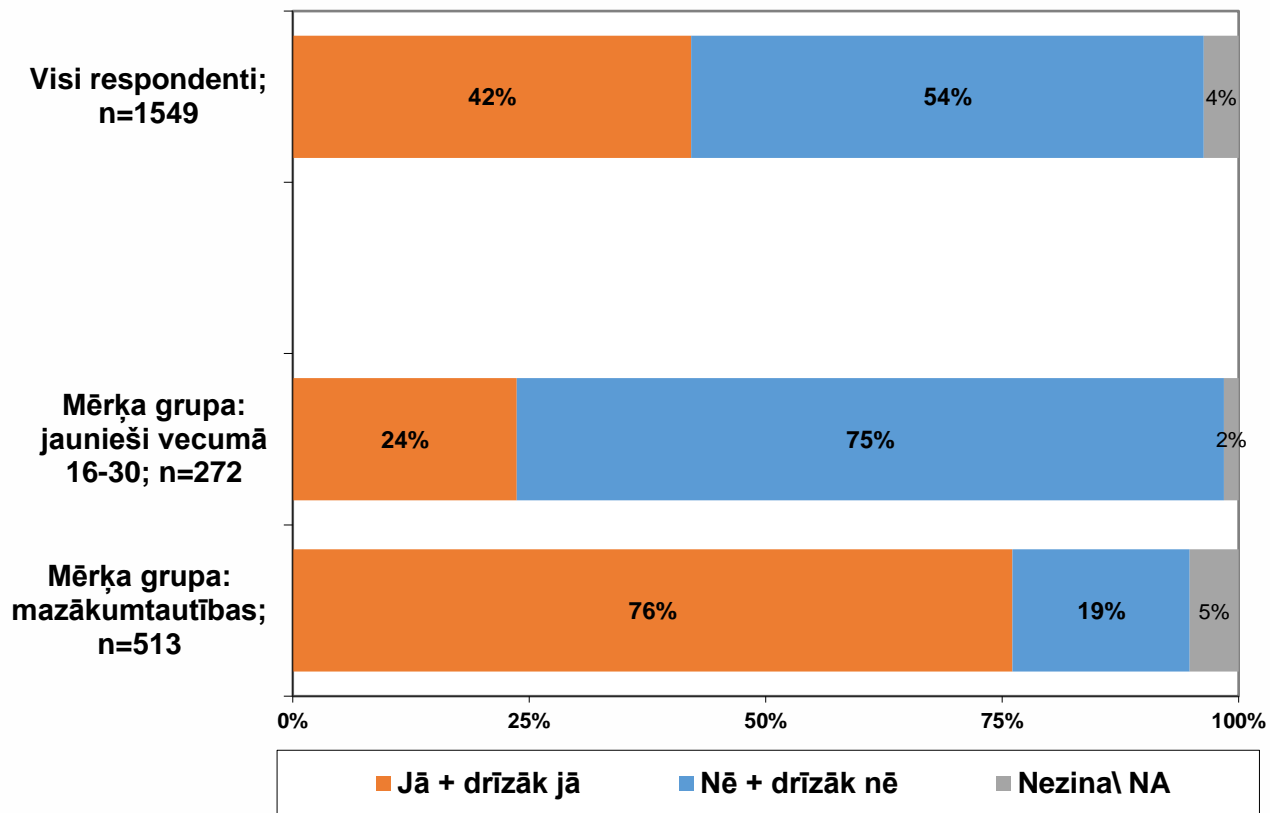
■ Pilnībā + drīzāk piekrīt ■ Pilnīgi + drīzāk nepiekrīt ■ Nezina\ NA

■ MG: respondenti vecumā no 16 līdz 30 gadiem; pilnībā + drīzāk piekrīt
 ■ MG: mazākumtautību pārstāvji; pilnībā + drīzāk piekrīt

Interese par vietējiem medijiem krievu valodā

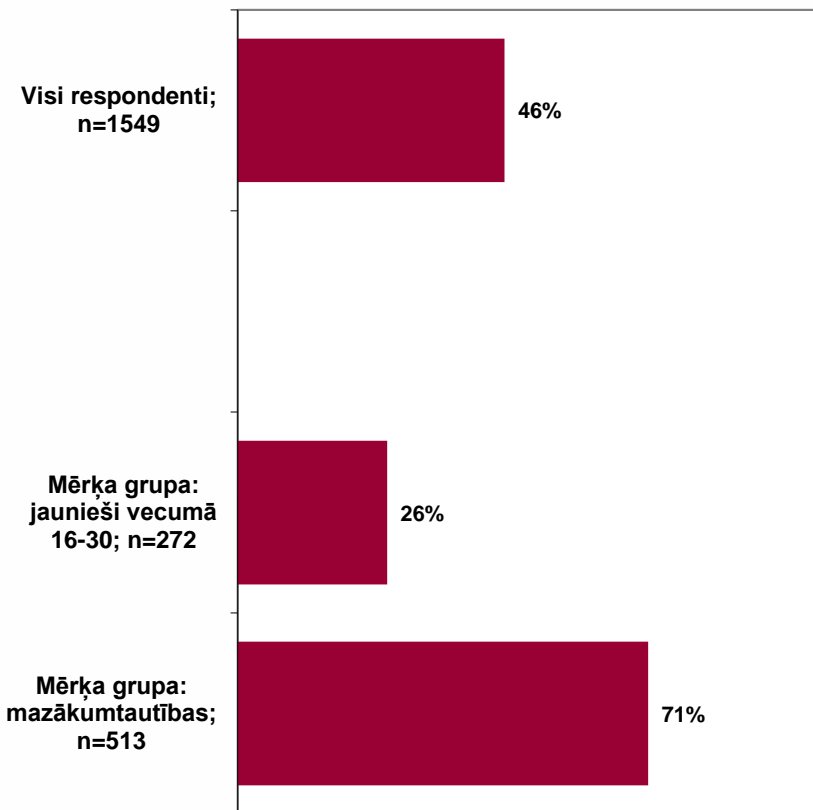
Vai Jūs esat ieinteresēts\ -ta patērēt Latvijā veidotu mediju saturu krievu valodā?

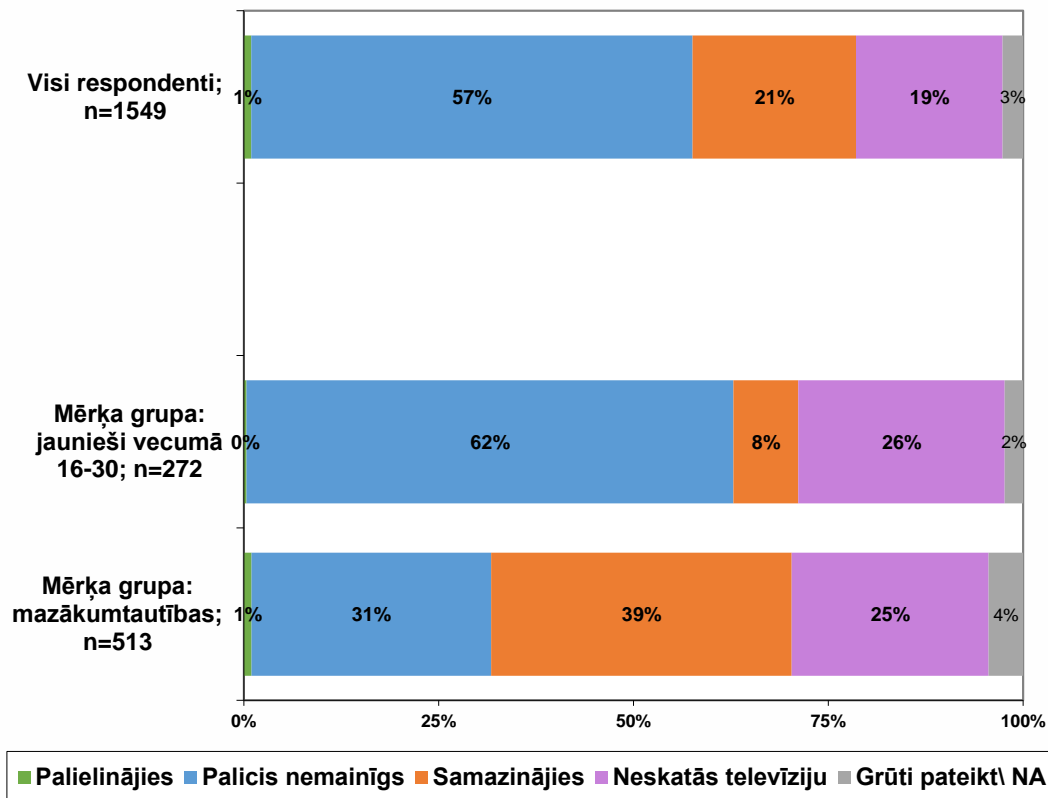
Interese par bloķētajiem Krievijas Federācijas masu medijiem

Vai Jūs patērējat Krievijas valsts atbalstītus masu medijus (gan TV, gan interneta vietnes) pirms to bloķēšanas Latvijā?

Lietoja Krievijas valsts atbalstītus masu medijus (gan TV, gan interneta vietnes) pirms to bloķēšanas Latvijā

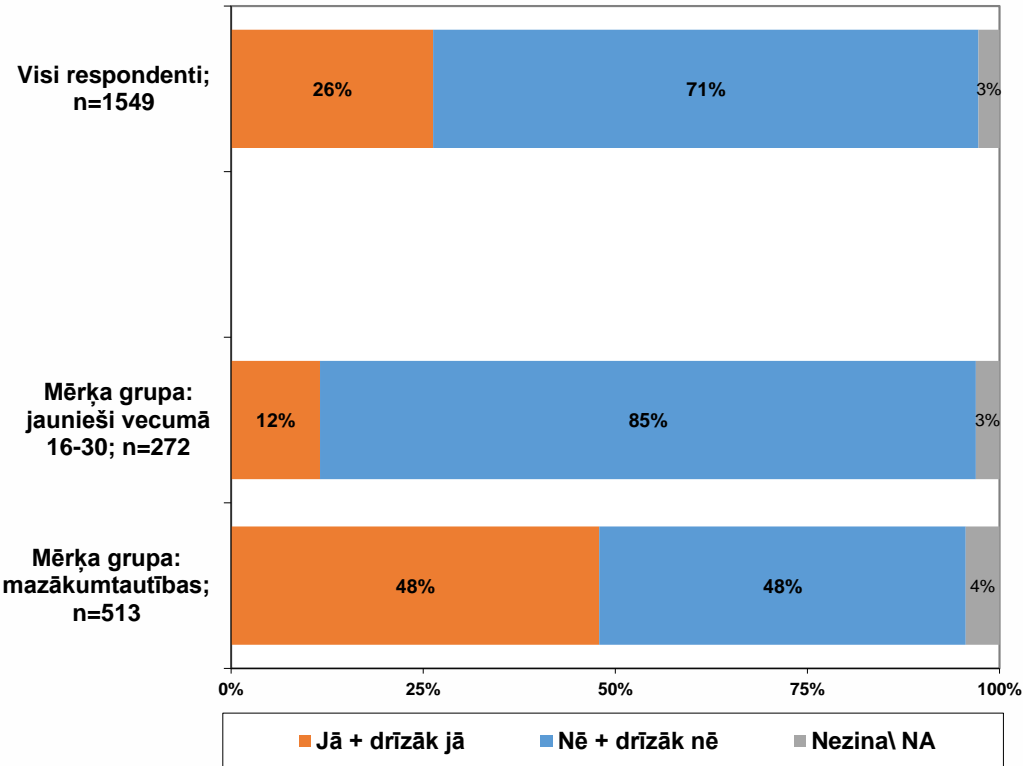
Vai pēc Krievijas mediju bloķēšanas Jūs televīziju skatāties vairāk, mazāk vai arī TV patēriņš palika nemainīgs? Jūsu TV patēriņš ir ... ?

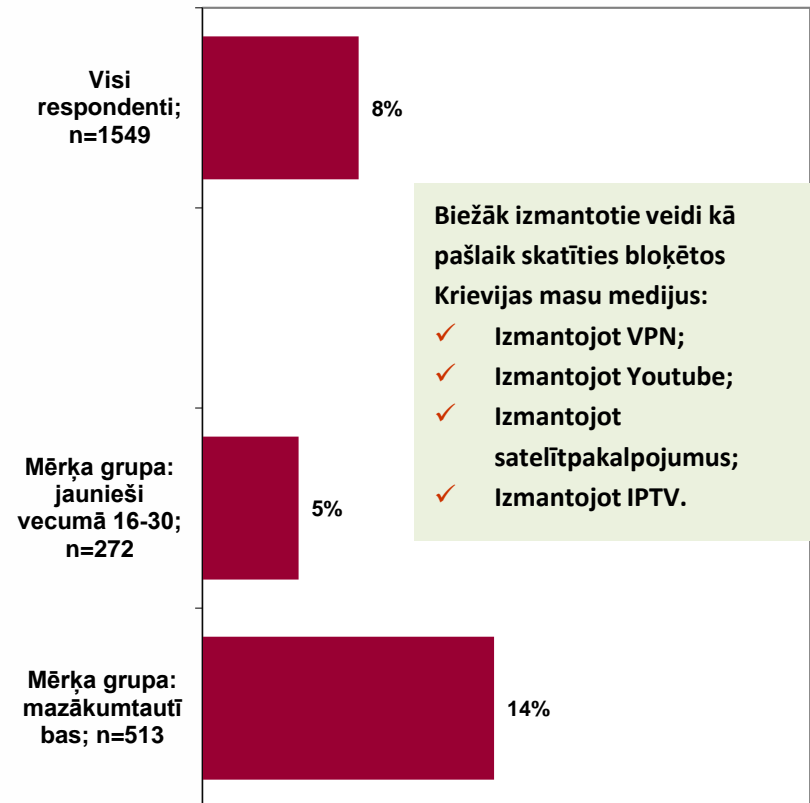
Interese par bloķētajiem Krievijas Federācijas masu medijiem

Vai Jums pietrūkst Latvijā nobloķēto Krievijas valsts atbalstīto masu mediju (gan TV, gan interneta vietnes)?

Vai esat meklējis\usi veidus, kā turpināt izmantot bloķētos Krievijas masu medijus?

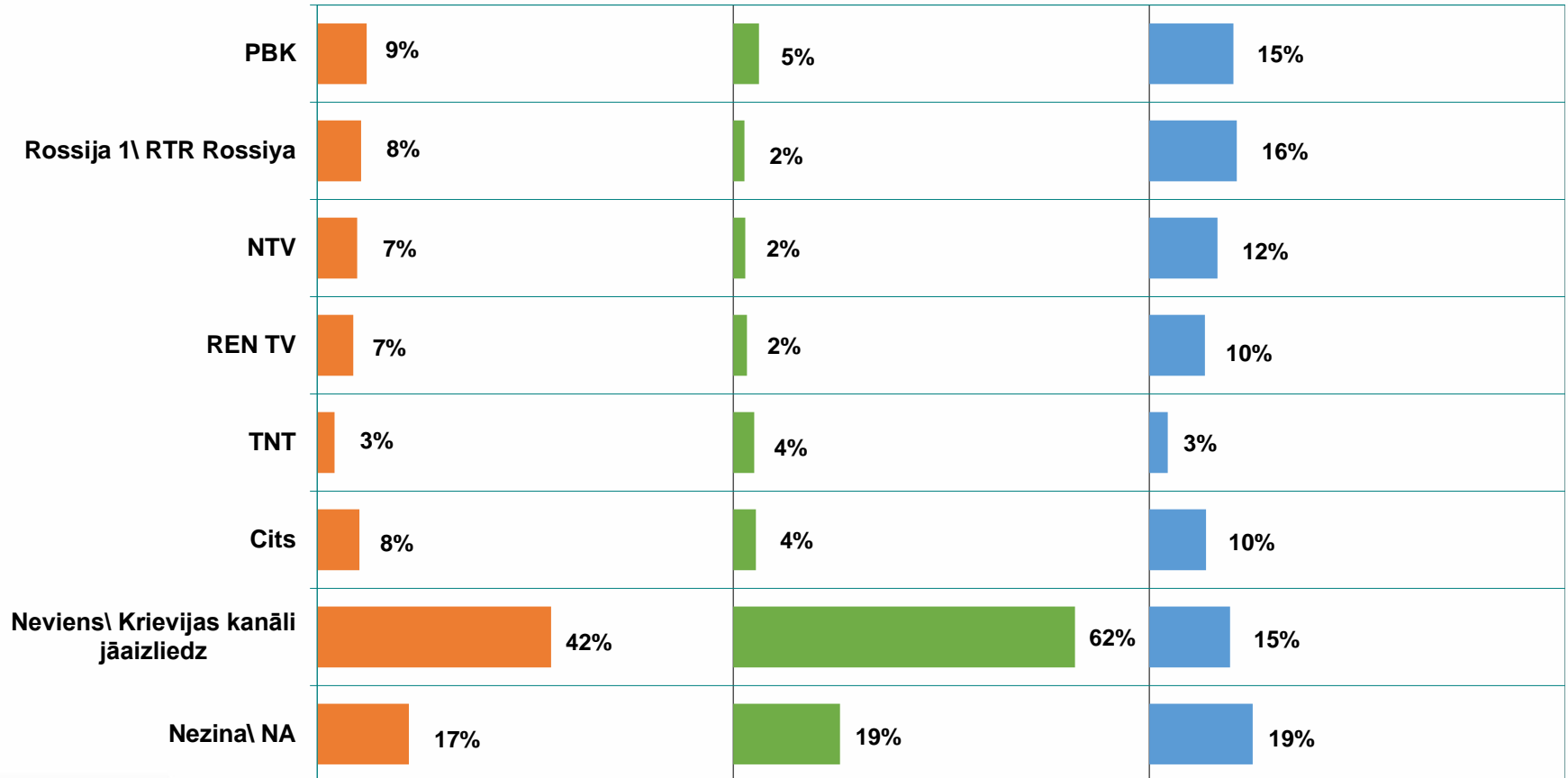
Ir meklējis\usi veidus, kā turpināt izmantot bloķētos Krievijas masu medijus

Interese par bloķētajiem Krievijas Federācijas masu medijiem

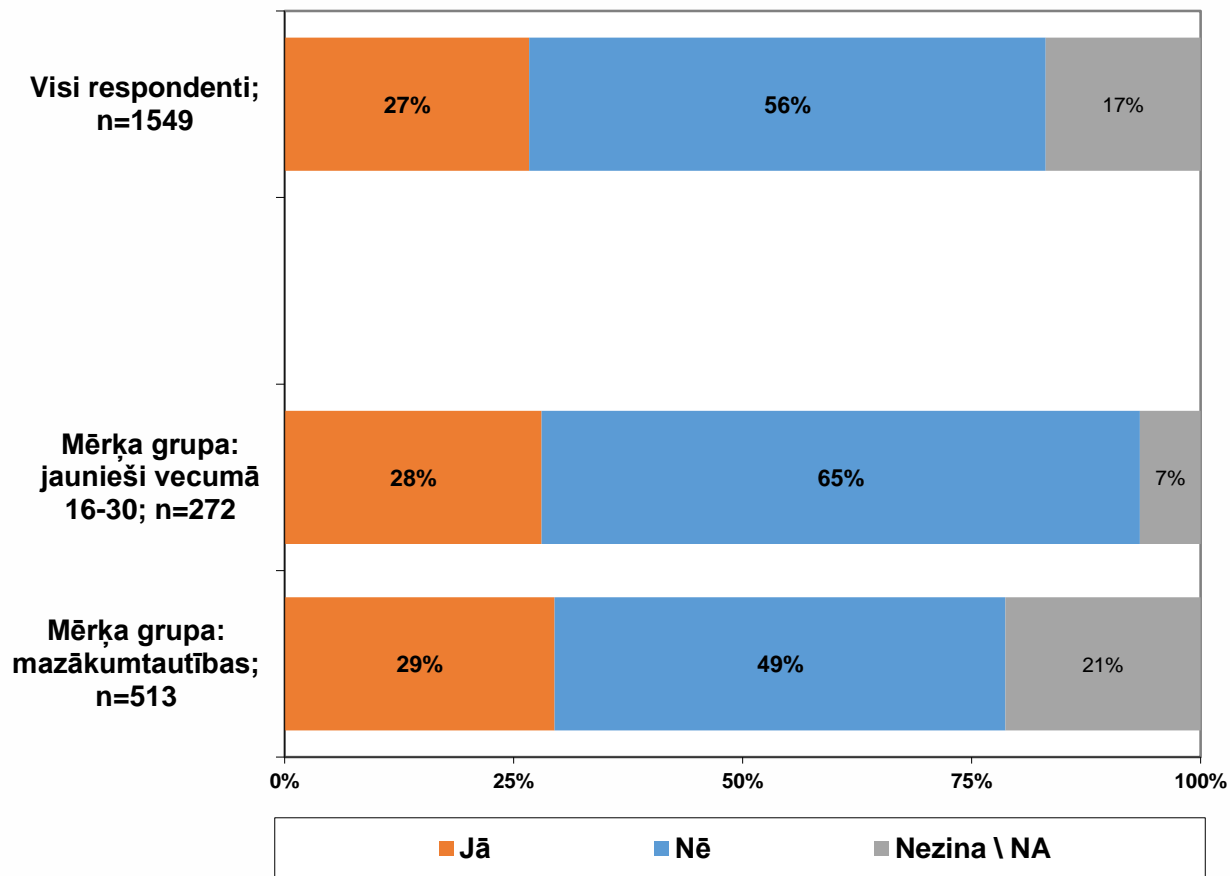
Ja varētu izvēlēties atgriezt Latvijas TV apraidē vienu Krievijas TV kanālu, kurš tas būtu?

■ Visi respondenti; n=1549 ■ Mērķa grupa: jaunieši vecumā 16-30; n=272 ■ Mērķa grupa: mazākumtautības; n=513

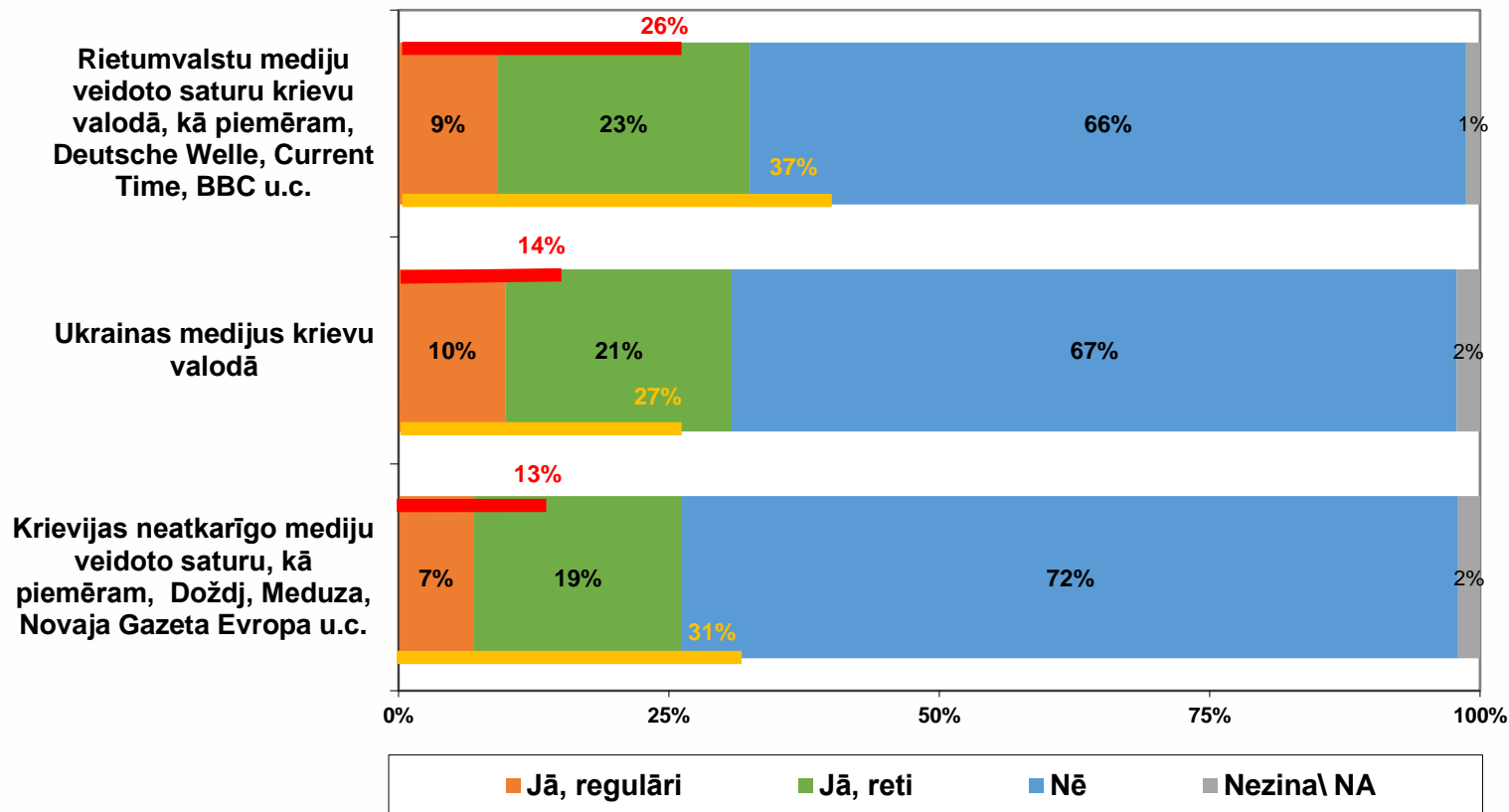
Bloķēto Krievijas mediju pieejamība sociālajos medijos

Vai Jūs esat pamanījis\usi, ka sociālajos medijos, kā, piemēram, YouTube, Facebook, tiktu izplatīts Latvijā bloķēto Krievijas mediju saturs?

Rietumu, Krievijas opozīcijas un Ukrainas mediju krievu valodā lietošana

Izlase: visi aptaujas dalībnieki

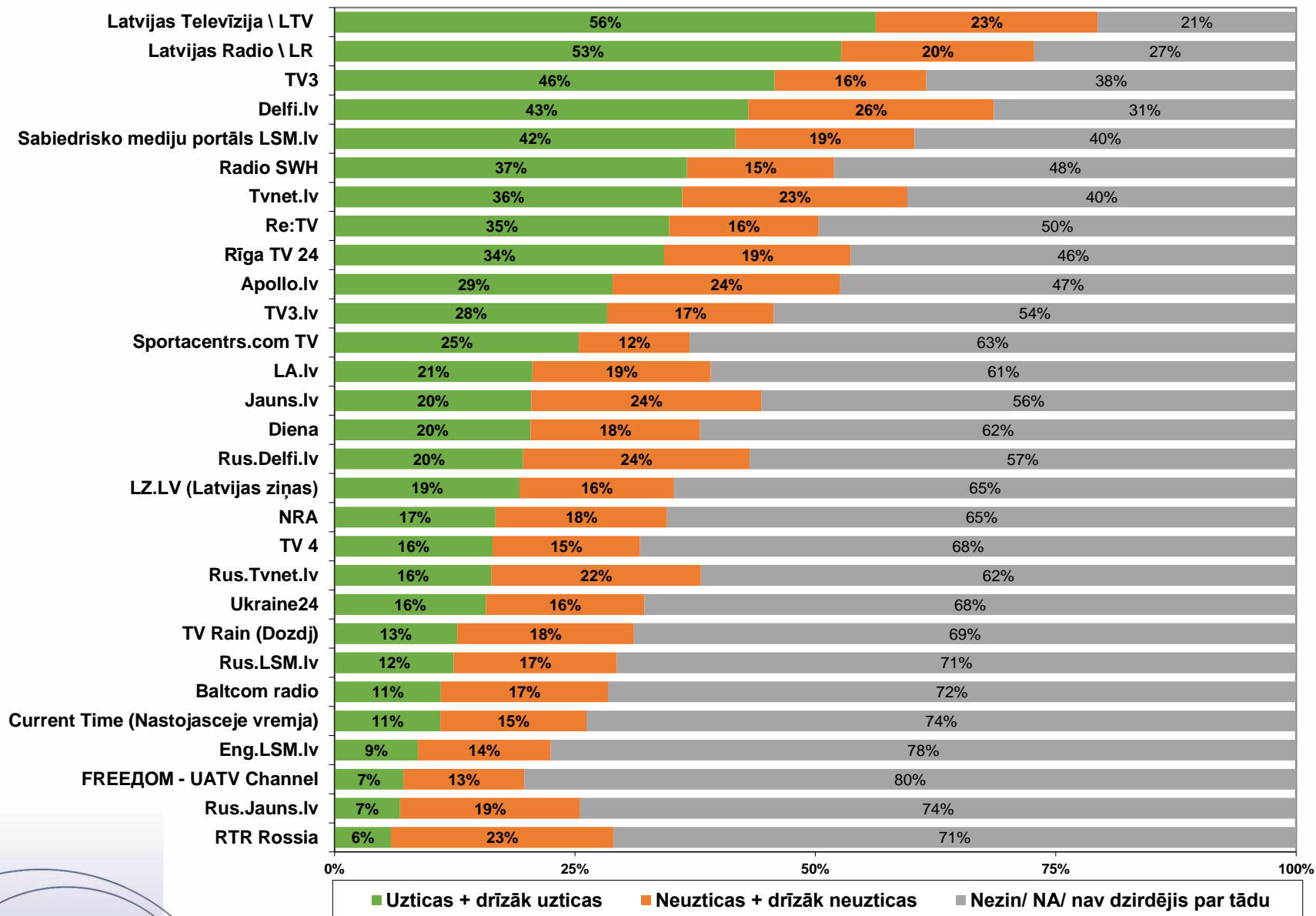

3. Uzticēšanās medijiem

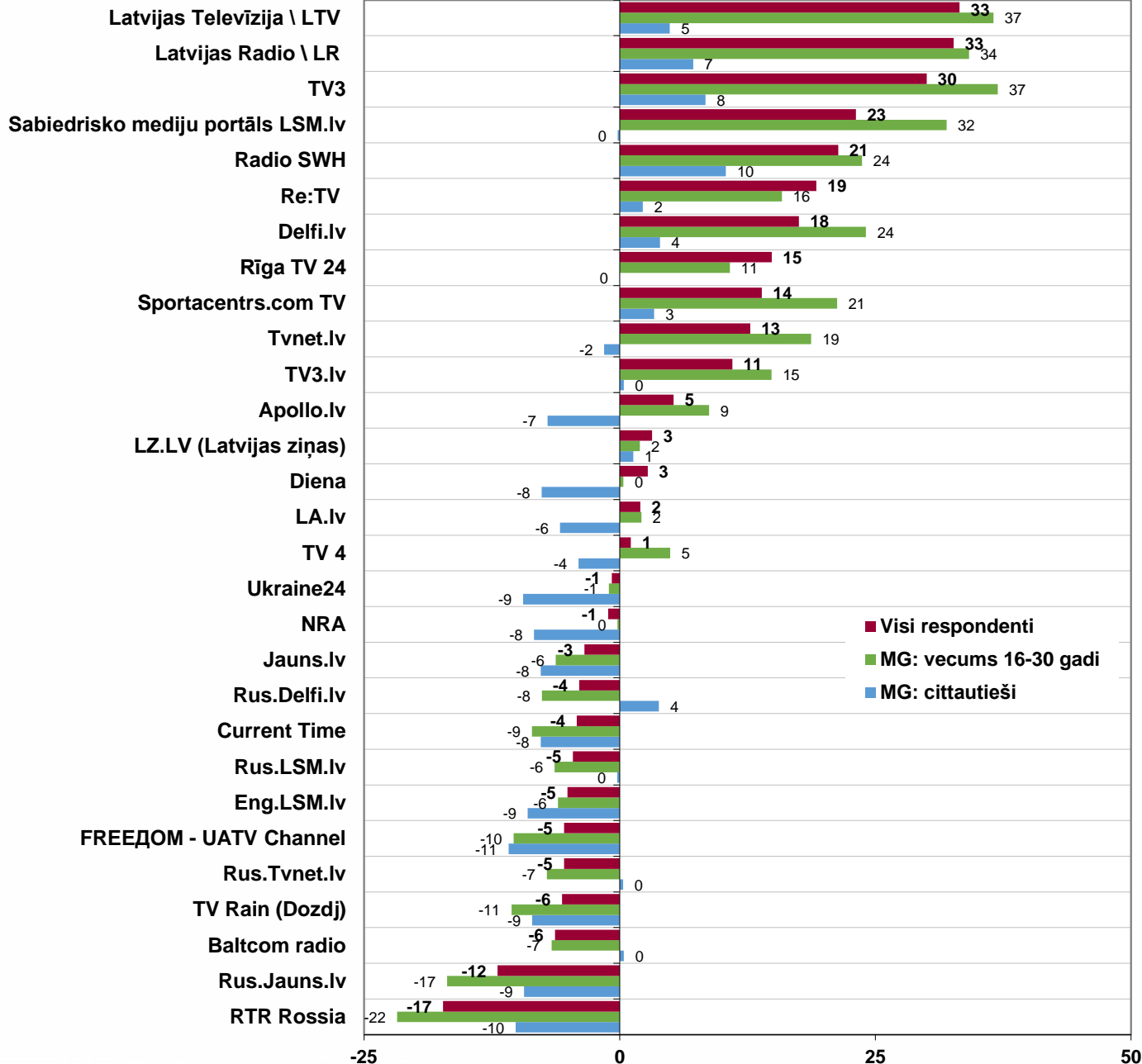
Uzticēšanās medijiem

Izlase: visi aptaujas dalībnieki

Mediju uzticēšanās reitings

(skalā no -100 līdz 100)

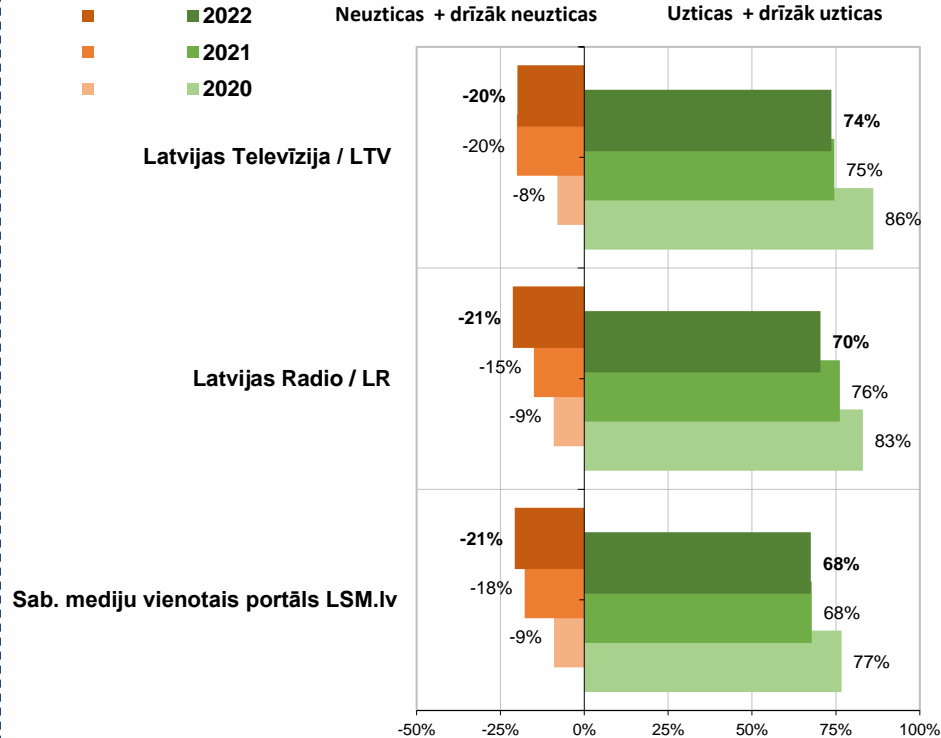
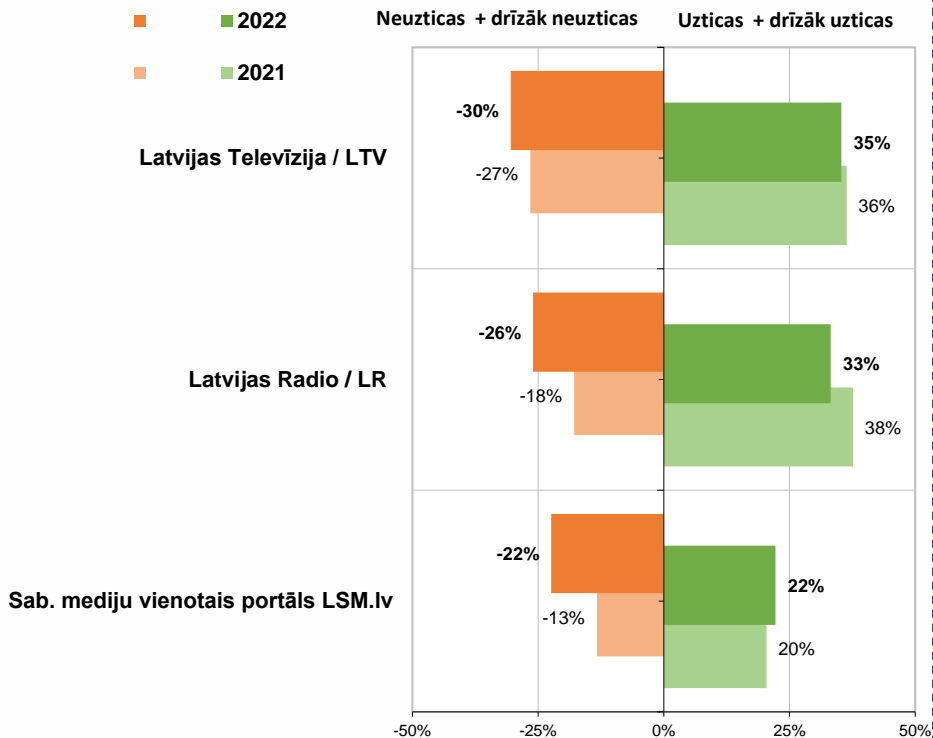

Uzticēšanās Latvijas sabiedriskajiem medijiem

Sakiet, lūdzu, cik lielā mērā Jūs uzticaties šādiem medijiem?

Izlase: mazākumtautības

Izlase: Latvijas sabiedrisko mediju lietotāji

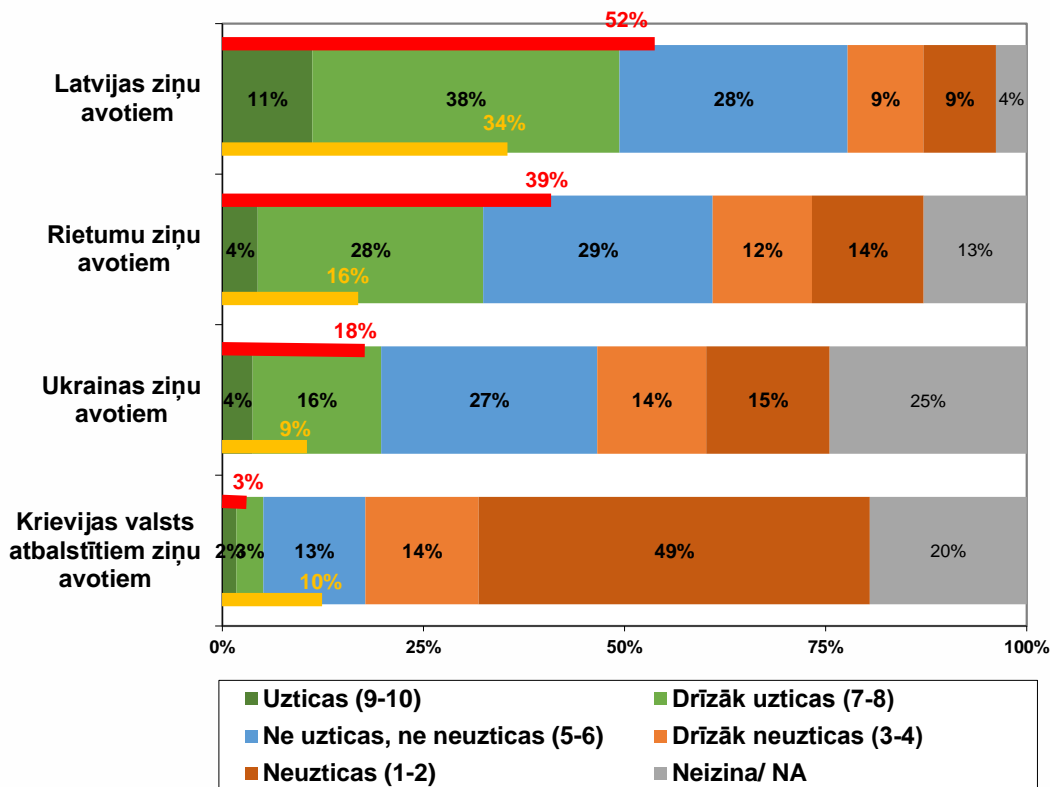

Uzticēšanās Latvijas, Rietumu, Ukrainas un Krievijas valsts atbalstītiem ziņu avotiem

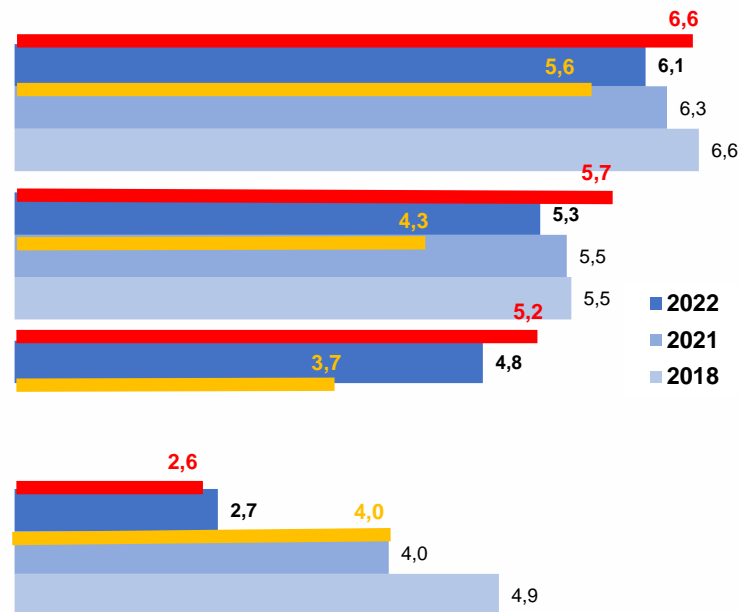
Izlase: visi aptaujas dalībnieki

Runājot par dažādu notikumu atspoguļojumu, cik lielā mērā Jūs uzticiaties šiem ziņu avotiem? Vērtējumu, lūdzu, sniedziet skalā no 1 līdz 10, kur 1 ir pilnībā neuzticaties un 10 ir pilnībā uzticiaties.

- MG: respondenti vecumā no 16 līdz 30 gadiem; uzticas + drīzāk uzticas
- MG: mazākumtautību pārstāvji; uzticas + drīzāk uzticas

Vidējais vērtējums 10 punktu skalā kur 1 ir «pilnībā neuzticas» un 10 ir «pilnībā uzticas»

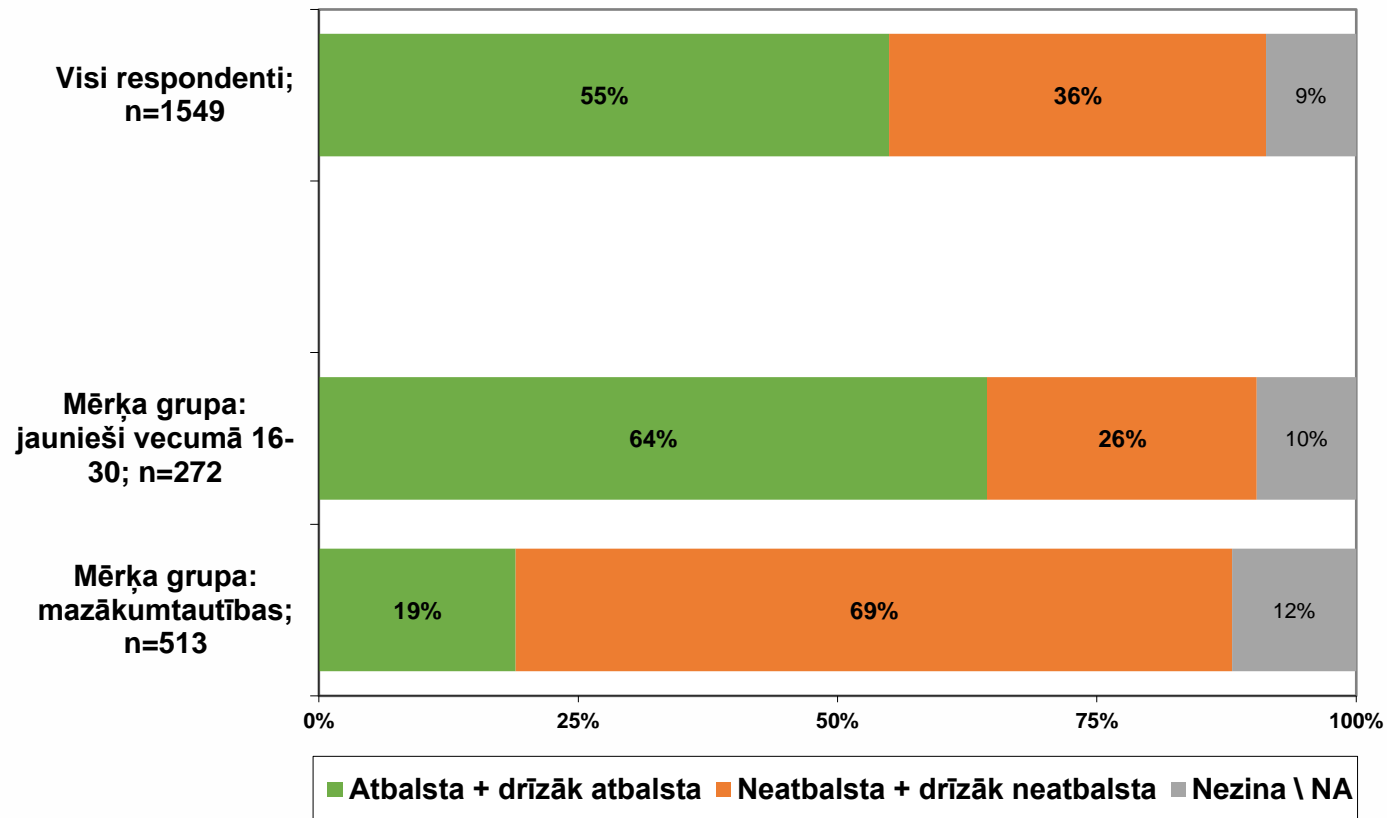

4. Attieksme pret NEPLP lēmumu bloķēt Krievijas Federācijas masu medijus Latvijas teritorijā

Attieksme pret NEPLP lēmumu bloķēt Krievijas Federācijas masu medijus Latvijas teritorijā

Vai Jūs atbalstāt vai neatbalstāt Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (NEPLP) lēmumu bloķēt Krievijas Federācijas masu medijus Latvijas teritorijā?

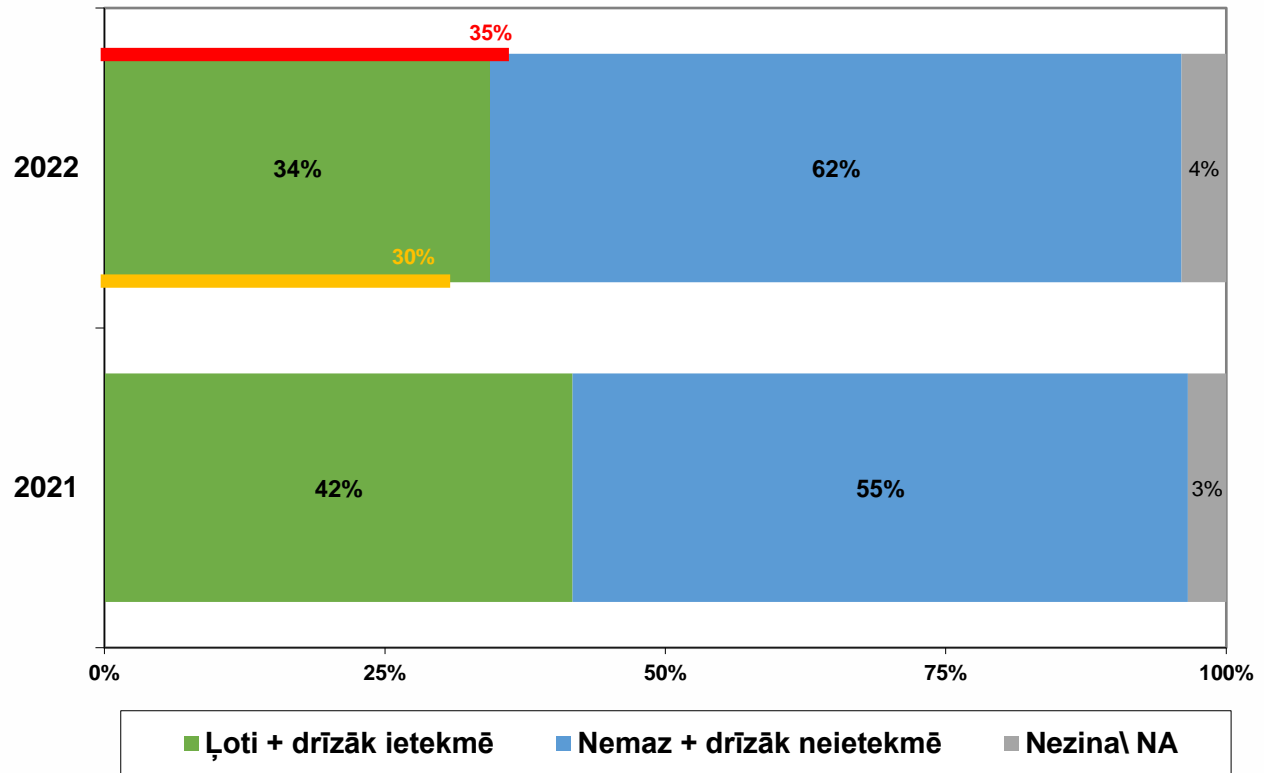
5. Priekšstati par to, cik lielā mērā mediji ietekmē personīgos uzskatus

Priekšstati par to, cik lielā mērā mediji ietekmē personīgos uzskatus

Izlase: visi aptaujas dalībnieki

Cik lielā mērā, Jūsaprāt, mediji un to saturs ietekmē Jūsu uzskatus (viedokli par dažādiem jautājumiem, vērtībām, notikumiem)? Vai tas nemaz Jūs neietekmē, drīzāk neietekmē, drīzāk ietekmē vai ļoti ietekmē?

■ MG: respondenti vecumā no 16 līdz 30 gadiem; ļoti + drīzāk ietekmē

■ MG: mazākumtautību pārstāvji; ļoti + drīzāk ietekmē

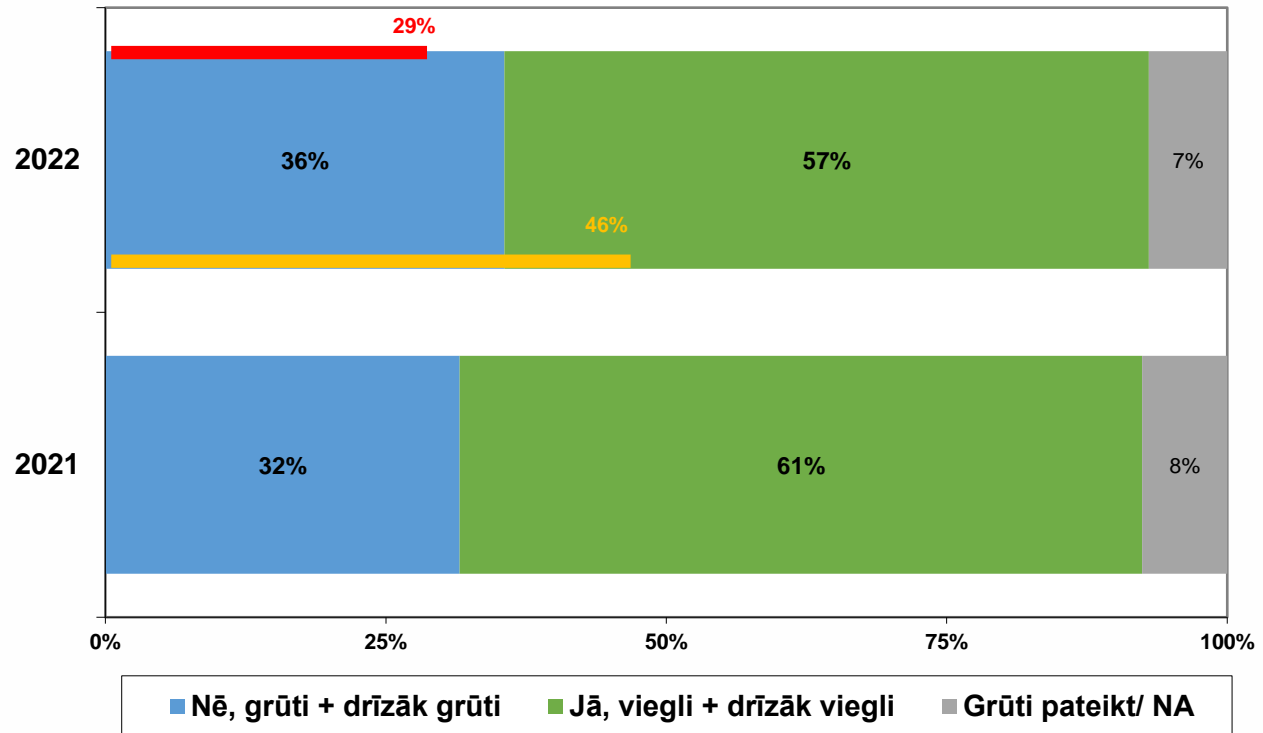
6. Prasmes atpazīt uzticamu informāciju

Prasmes atpazīt uzticamu informāciju

Izlase: visi aptaujas dalībnieki

Runājot par Jūsu pieredzi mediju izmantošanā,
vai Jums ir viegli atpazīt uzticamu informāciju no manipulatīvas (safabricētas, maldinošas)?

■ MG: respondenti vecumā no 16 līdz 30 gadiem; grūti + drīzāk grūti

■ MG: mazākumtautību pārstāvji; grūti + drīzāk grūti

7. Autoritātes, viedokļu līderi

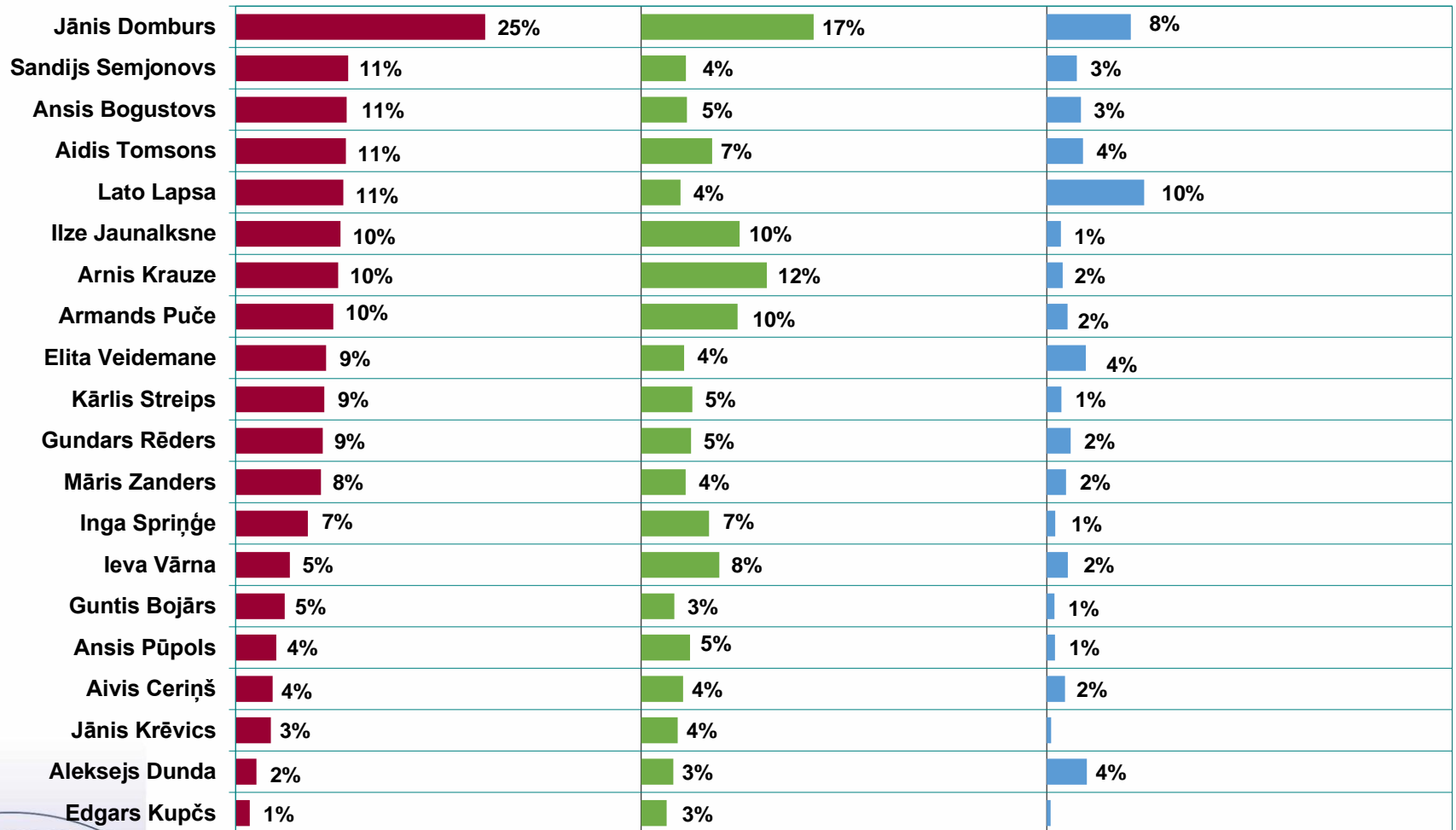
Autoritātes, viedokļu līderi

Šeit ir saraksts ar dažādiem Latvijas žurnālistiem vai ar medijiem saistītiem pārstāvjiem. Nosauciet, lūdzu, tos, kuru viedoklī Jūs ieklausāties visvairāk?

■ Visi respondenti; n=1549

■ MG1: jaunieši vecumā 16-30; n=272

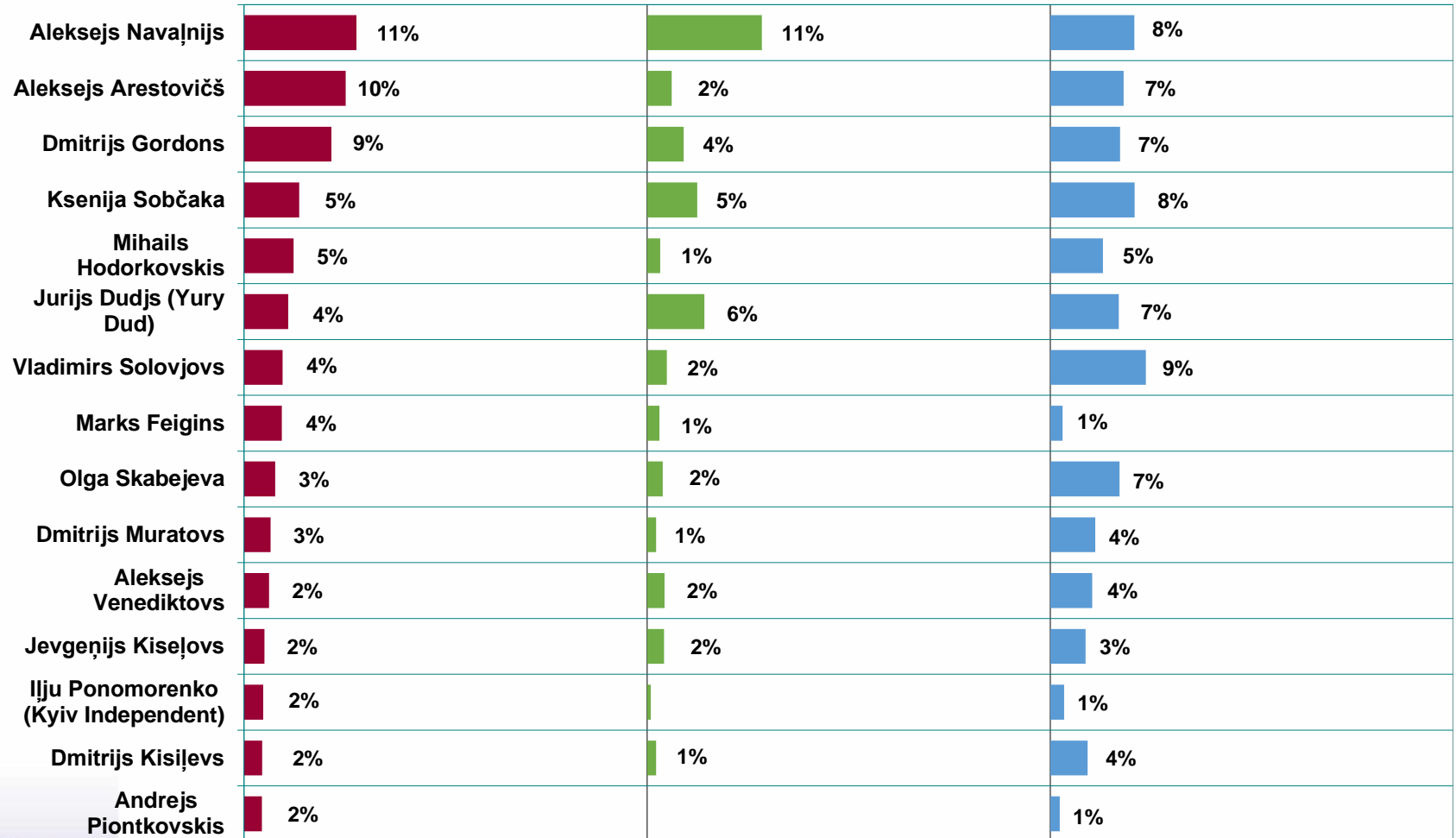
■ MG2: mazākumtautības; n=513

Autoritātes, viedokļu līderi

Šeit ir saraksts ar dažādiem citu valstu žurnālistiem vai ar medijiem saistītiem pārstāvjiem. Nosauciet, lūdzu, tos, kuru viedoklī Jūs ieklausāties visvairāk?

■ Visi respondenti; n=1549   ■ MG1: jaunieši vecumā 16-30; n=272   ■ MG2: mazākumtautības; n=513

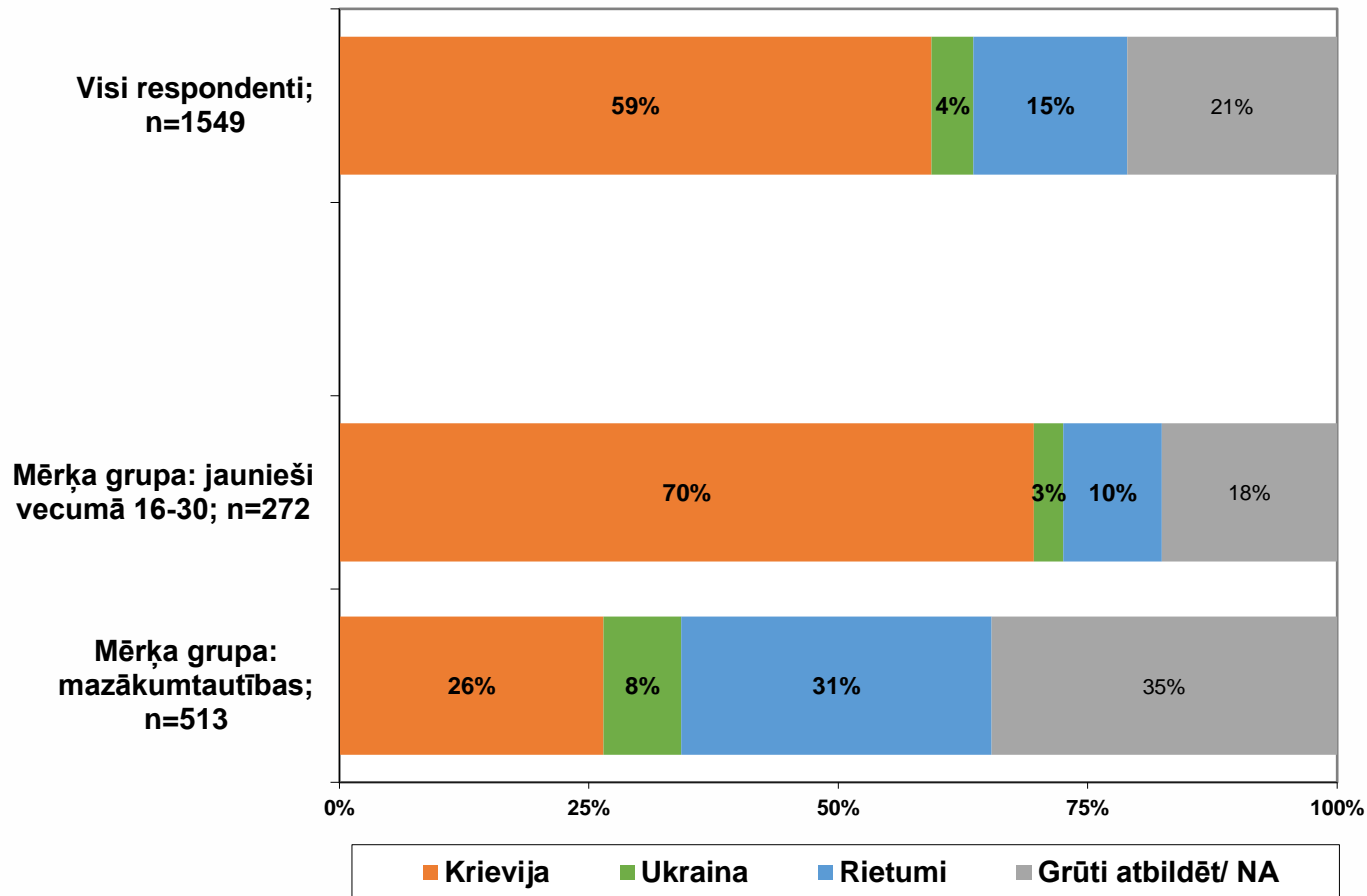

8. Karš Ukrainā

Atbildīgie par karu Ukrainā

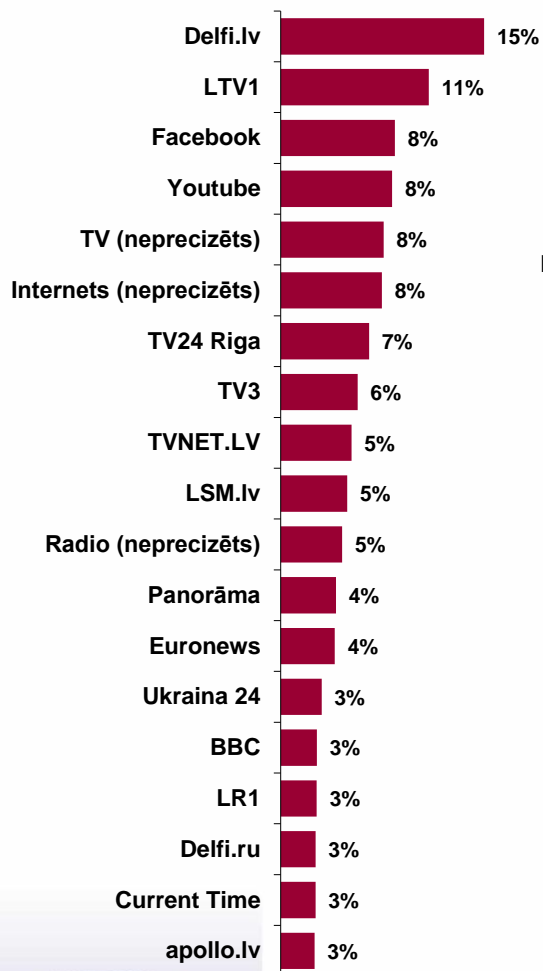
Kuram no šiem apgalvojumiem Jūs visvairāk piekrītat?
Par konfliktu Ukrainā galvenokārt ir atbildīgi: 1) Krievija; 2) Ukraina; 3) Rietumi

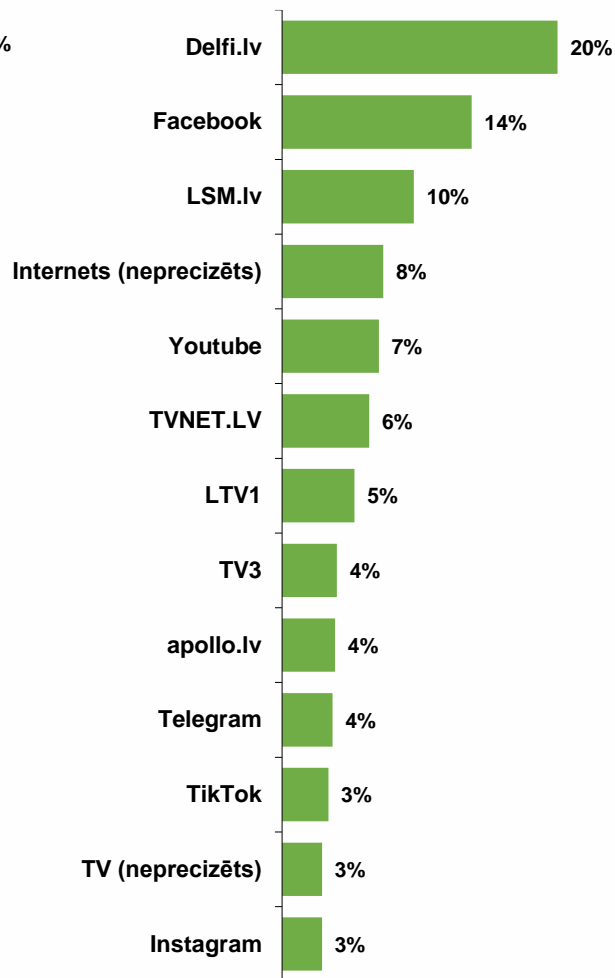
Populārākie mediji informācijas gūšanai par karu Ukrainā

Kādos medijos Jūs visbiežāk gūstat informāciju par karu Ukrainā?

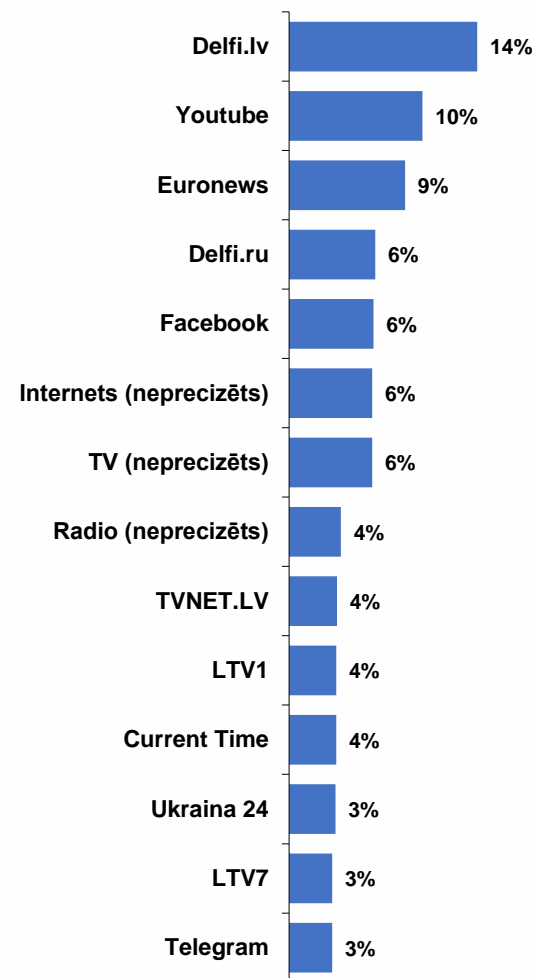
Visi aptaujas dalībnieki

MG1: respondenti vecumā
no 16 līdz 30 gadiem

MG2: mazākumtautības

Paldies par uzmanību!